SKA KNJIŽNI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto X. Štev. 49 (2668) Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. post. I. gr. TRST, petek 26. februarja 1954 Cena 20 lir

KLJUB KONFERENCAM, ZBOROVANJEM IN OBLJUBAM NE KAŽE, DA BO HUDA GOSPODARSKA IN SOCIALNA KRIZA V NASEM MESTU RESENA. ZATO JE POTREBNA NUJNA IN ODLOČNA AKCIJA VSEGA TRŽAŠKEGA DELOVNEGA LJUDSTVA.

Po nepričakovanem Nagibovem odstopu v Egiptu „prehodna doba do umika britanskih čet“

General Nagib pod nadzorstvom v svojem stanovanju - Major Salem je izjavil, da „bi bili Nagiba lahko ubili, a so sklenili pustiti ga pri življenju“ - Obtožujejo ga, da je sabotiral delo revolucijskega sveta - Poroč lo o ostavki pravi, da je Nagib zahteval izredna pooblastila, ki bi mu dala absolutno individualno oblast - Ves čas prehodne dobe bo Egipt brez predsednika republike, vladni predsednik pa bo polk. Nasser - Prvi komentarji

KAIRO, 25. — General Nagib je danes zjutraj podal ostavko na položaj predsednika republike, predsednika revolucijskega sveta in ministrskega predsednika. Polkovnik Gamal Abdel Nasser bo njegov naslednik, razen kar se tiče predsedništva republike. To mesto bo ostalo prazno, dokler ne bo spet začel zasedati parlament. To je danes uradno javil minister za narodno usmerjanje Salah Salem po izredni seji vlade.

Minister Salem je pojasnil, da je Nagib odstopil, ker mu revolucijski svet ni hotel poteliti sledečih izrednih pooblastil, ki jih je on zahteval: 1. pravico veta glede sklepov revolucijskega sveta; 2. pravico do imenovanja in odstavljanja ministrov; 3. pravico do imenovanja in odstavljanja častnikov in državnih funkcionarjev.

Danes zjutraj so v vsem Egiptu proglasili izjemno stanje.

Seja revolucijskega sveta je trajala pet ur. Med sejo so pozvali ministre, naj se seje udeležijo. Uradno poročilo, ki ga je prebral Salah Salem takoj po končani seji ob 3,40 zjutraj, javlja Nagibovo ostavko in govori nato o zgodovini revolucije. Med drugim pravi poročilo, da Nagib spočetka ni sodeloval v tajnem vojaškem gibanju, vendar so ga pozneje pozvali na vodstvo tega gibanja zaradi ugleda, ki ga je užival. Ker je šlo za skupino mladih oficirjev, je bilo potrebno zaradi njihove mladosti in njihovega položaja, da imajo voditelja, ki bi užival ugled. «Na ta način — pravi poročilo je Nagib postal vrhovni poveljnik revolucije, predsednik revolucijskega sveta, nato pa ministrski predsednik in predsednik republike. Toda po šestih mesecih — dodaja poročilo — je začel Nagib zahtevati nova pooblastila in to je privedlo do sedanje krize, ki je nastala zaradi sledečih treh zahtev generala, zahtev, glede katerih je revolucijski svet tri dni skušal doseči, da bi jih Nagib umaknil: 1. pravica veta glede vseh sklepov revolucijskega sveta; 2. pravica do imenovanja in odstavljanja ministrov; 3. pravica do imenovanja in odstavljanja častnikov in državnih funkcionarjev, ter je izjavil, da bo odstopil, če mu bodo to oblast odrekali. Revolucijski svet je pri zavrnitvi teh zahtev, ki so imele namen podeliti eni osebi absolutno oblast, skušal prepričati generala Nagiba, naj se jim odpove, toda on je vztrajal, čeprav je vedel za nevarnost ki bi lahko nastala, če bi se pokazali neenotni. Svet obžaluje to psihološko krizo, ki je nastala, čeprav je mnogo napravil, da bi se Nagib dejansko čutil pravega predsednika in voditelja.» Poročilo zaključuje z navedbo treh sklepov, ki so bili sprejeti na seji: 1. Sprejema se ostavka generala Nagiba na vse položaje, ki jih je zavzemal; 2. revolucijski svet prevzema vso oblast; 3. polkovnik Gamal Abdel Nasser postane ministrski predsednik.

Poročilo pravi tudi, da bo revolucijski svet še dalje izvrševal pod vodstvom polkovnika Gamala Abdel Nasserja svojo sedanjo oblast, dokler ne bo revolucija dosegla svojega glavnega smotra, to je evakuacije imperialistov».

Na vprašanja časnikarjev je član revolucijskega sveta major Salem potrdil, da sedaj v Egiptu ni nobenega predsednika republike, ter je pripomnil, da verjetno ne bo dolgo Nagibov naslednik, vsaj dokler ne bo v Egiptu vzpostavljeno redno parlamentarno delovanje.

Nekoj pa je minister Salem na tiskovni konferenci obtožil Nagiba, da je sabotiral delo revolucijskega sveta, ter je dodal: «Lahko bi bili Nagiba ubili, toda sklenili smo, da ga pustimo živeti, kakor smo napravili prej z bivšim kraljem Farukom in s polk. Mehanna. Mehanna ki je po odstavitvi Faruka prevzel mesto regenta, je bil pozneje odstavljen pod obtožbo «protirevolucionarne zarote». Salem je dodal, da Nagib ni bil aretiran in je pripomnil: «Zahtevali smo od njega, naj ostane v svojem stanovanju za eden ali dva meseca.»

Dalje je Salem izjavil, da so predvčerajšnjim, pred Nagibovim odstopom, vsi oficirji revolucijskega sveta sklenili prepustiti oblast Nagibu in vrniti se v vojašnice. Toda glavni oficirji vojske so se uprli tej odločitvi in so prisilili člane revolucijskega sveta, da ostanejo na oblasti. Izjavil je tudi, da «do konca prehodne dobe ne bo imenovan noben predsednik egiptovske republike», in da se bo prehodna doba končala v trenutku, ko bodo britanske čete zapustile Egipt. Salem je pojasnil, da je to sklenil dan es revolucijski svet. Ministrski predsednik polk. Nasser bo vršil funkcije državnega poglavarja na podlagi pooblastila revolucijskega sveta vsakikrat ko bo potrebno zastopati egiptovsko državo na ceremonijah, kakor na primer ob priliki sprejema poverilnic od tujih poslanikov.

Minister je zanikal, da bi bilo v Egiptu proglašeno opsedno stanje, in je tudi dejal, da ni bilo nobenih aretacij in nobenih incidentov. V odsotnosti polk. Nasserja bo major Salem, ki je najstarejši oficir v revolucijskem svetu, predsedoval temu svetu. Sejam vlade pa bo predsedoval najstarejši nevojaški minister Abdel Guelil El Emari.

Končno je Salem izjavil, da ne bo nobenih sprememb v političnem položaju Egipta tako v notranjosti kakor tudi v tujini, in da bo enajst članov revolucijskega sveta še dalje sprejemalo sklepe na podlagi večinskega glasovanja.

V tujini so se razširile govorice, da je general Nagib v hišnem zaporu v svoji vili, ali da je celo mrtev. Predstavnik revolucijskega sveta pa je dopisniku AFP izjavil, da je general Nagib zdrav in da je v svojem stanovanju v Koubbehu pri Kairu. Na vprašanje, ali je res, da je Nagib pod posebnim nadzorstvom, pa je Salem časnikarjem izjavil, da mu o tem ni nič znanega.

Medtem je egiptovsko zunanje ministrstvo sporočilo vsem poslanikom in ministrom, ki so bili premeščeni v nove kraje, ter egiptovskemu poslaniku v ZDA, ki je sedaj v Kairu, naj odložijo svoj odhod.

Ves dan je bilo danes v Kairu in drugod v Egiptu mirno. V prestolnici krožijo po ulicah policijski in vojaški jeepi, vsa javna poslopja pa so močno zastražena. Vest o Nagibovi ostavki pa je povzročila veliko presenečenje, ker je bil general zelo popularen. V teku so bile tudi priprave za njegovo potovanje v Sudan ob priliki otvoritve tamkajšnjega parlamenta. Namesto njega bo šel v Sudan minister Cheikl El Sakpury.

Današnji egiptovski listi objavljajo pod velikimi naslovi novico pod enakim naslovom: «Ker ni mogel doseči izrednih pooblastil, ki jih je zahteval, je general Mohamed Nagib odstopil». Listi objavljajo nato uradno poročilo revolucijskega sveta brez komentarjev.

Iz Kartuma javljajo, da je sudanski vladni predsednik El Azari izrazil obžalovanje zaradi Nagibovega odstopa in je dodal, da upa, da bodo narodne težnje Egipta in Sudana odločno zaščitene. Voditelj opozicije v sudanskem parlamentu pa je izjavil, da bo Nagibov padec povzročil anarhijo ne samo v Egiptu, pač pa tudi v vseh arabskih državah. Dodal je, da bi moral položaj v Egiptu prepričati Sudance, da zavrnejo združitev z Egiptom.

V Libanonu, ki je sedaj brez vlade, ker je dosedanja vlada odstopila, so vest o Nagibovem padcu sprejeli z veliko osupljostjo. Mnenja so namreč, da bo to še bolj zapletlo nestalni položaj v večini arabskih držav.

V Karačiju pa je uradni predstavnik izrazil presenečenje nad dogodkom, posebno še, ko je pakistanski poslanik v Kairu sporočil, da je Nagib sprejel vabilo za obisk v Pakistanu.

V Londonu spravljajo Nagibovo ostavko v zvezo z govoricami, ki so krožile sredi januarja in sicer, da je bil Nagib tedaj za nedoločen čas praktično ujetnik revolucijskega sveta oziroma polkovnika Nasserja in majorja Salema. Govorilo se je, da se je Nagib uprl razpustitvi gibanja «Muslimanski bratje» in da je na to pristal zelo nerad, zato da ohrani enotnost vlade in svoj ugled. Tuji opazovalci so tudi opazili, da je bil Nagib v zadnjem času odmaknjen od državnih poslov in se je omejeval le na predstavniške funkcije. Kar se tiče spora zaradi Sueza, pa so v Londonu mnenja, da z novim položajem ne bodo pogajanja o tem nič lažja kakor doslej.

V diplomatskih krogih so mnenja, da bo nastali položaj utegnil imeti velik upliv na angleško-egiptovske odnose in tudi na politično-vojaški položaj vsega Srednjega vzhoda. Dogodki v Kairu bodo tudi okrepili položaj britanskih konservativnih «upornikov», ki nasprotujejo pogajanjem z Egiptom in umiku čet s področja Sueza.

V Washingtonu pa je predstavnik državnega departmaja izjavil, da po mnenju tega departmaja niso dogodki v Kairu v nobeni zvezi z egiptovsko zunanjo politiko. Po mnenju strokovnjakov za egiptovska vprašanja ne bodo ti dogodki vplivali na rešitev sueškega vprašanja. V političnih krogih pa zatrjujejo, da je Nagibov padec zanje relativno presenečenje, ker da jim je že bilo znano o nasprotjih med Nagibom in Nasserjem.

Pariški strokovnjaki za egiptovska vprašanja pa izjavljajo, da prevzem oblasti po polkovniku Nasserju, ki je bil pobudnik in izvršitelj revolucije leta 1952 ter glavni pobudnik za egiptovsko zunanjo politiko po uspelem državnem udaru, samo potrjuje dejansko stanje. V zadnjih dveh letih je vse važnejše odločitve sprejel revolucijski svet in Nagib jih je samo odobril. V revolucijskem svetu je bil najvplivnejša osebnost prav polkovnik Nasser.

Nasser je prišel v Kairo leta 1935, ko mu je bilo 18 let. Sodeloval je pri raznih listih. Zaprosil je za sprejem v vojaško šolo, a ni bil sprejet, ker ni bil iz plemiške družine. Zato se je vpisal na pravno fakulteto in med študijem na univerzi je bil večkrat zaprt kot organizator revolucionarnih poizkusov in kot borec proti korupciji v egiptovskem političnem življenju. Mnogo pozneje mu je uspelo vpisati se v vojaško akademijo. Leta 1940 je bil poslan z egiptovsko vojsko v Sudan. Stopil je v glavni štab vojske in je pose na vojaško akademijo. Leta se je vojne v Palestini in je bil tudi ranjen. Leta 1942 je ustanovil gibanje svobodnih oficirjev in po vojni je dal temu gibanju še večji razmah dokler ni 23. julija 1952 prišlo do uspelega državnega udara. V preteklem juniju je bil imenovan za podpredsednika republike in je nadomeščal Nagiba, ko je ta potoval v Meko.

Pred praznikom istrskih rudarjev

LABIN, 25. — V istrskih premogovnikih bodo 2. marca slovesno proslavili dan rudarjev Hrvatske, obenem pa 33. obletnico proglasitve labinske republike. Od 28. februarja do 2. marca bodo odkrili tri spominske plošče in sicer v Vinežu, kjer so rudarji leta 1921 proglasili politično stavko, dalje v Labinu na zgradbi, v kateri so sprejeli sklep o prevzetju rudnika, in tretjo v rudarskem središču Strmac, kjer je v spopadu z italijansko fašistično vojsko padlo 5 rudarjev. Glavne proslave 2. marca se bodo udeležili številni politični voditelji, vsi ljudski poslanci Istre ter zastopniki vseh rudarjev Hrvatske in ostalih republik. Na to proslavo bo prišlo ljudstvo iz vse Istre.

Sestanek tajništva balkanskega sporazuma

BEOGRAD, 25. — Predstavniki Grčije, Turčije in Jugoslavije v stalnem tajništvu ankarskega sporazuma, veleposlaniki Spiros Kapetanides, Agah Aksel in Ljuba Radovanović so imeli včeraj v Beogradu v državnem tajništvu za zunanje zadeve sestanek. Na sestanku so ustanovili odbor stalnega tajništva, ki bo zasedal v Beogradu pod predsedstvom Ljube Radovanovića do naslednjega sestanka treh zunanjih ministrov balkanskega sporazuma. Na istem sestanku odbora so zastopniki treh držav imenovali šefa biroja stalnega tajništva.

PRED ODLOČITVIJO O ITALIJANSKI VLADI

Danes Scelbov odgovor nato glasovanje o zaupnici

Zaključek splošne diskusije o vladnih programskih izjavah v italijanskem senatu Prerekanje na seji senata zaradi papeža in preganjanja protestantskih cerkva

Senator Raffeiner o položaju Južnih Tirolcev

(Od našega dopisnika)

RIM, 25. — Italijanski senat je danes končal debato o vladnih programskih izjavah. Konec debate je prišel nekoliko prej, kot so pričakovali, tako da zdaj pravzaprav še preostaja časa. Namesto dvenseje bo imel senat jutri samo eno, na kateri bo predsednik vlade Scelba odgovarjal na izvajanja senatorjev med debato, nato pa pride na vrsto glasovanje o zaupnici, verjetno še na jutrišnji seji.

Obe današnji seji sta bili nekoliko bolj zanimivi kot dosedanje; živahna je bila zlasti predpoldanska seja zaradi prerekanja, ki se je razvilo o neki pripombi senatorja Negarvilla (KPI) o diskriminaciji proti protestantovskim cerkvam v Italiji.

Na popoldanski seji pa je nastopil južnotirolski senator Raffeiner, ki je poudaril, da sporazum Gruber - De Gasperi glede južne Tirolske še ni bil v celoti izveden. Po sedmih letih od sklenitve tega sporazuma in po šestih letih od začetka veljavnosti pokrajinskega statuta pokrajine Trident - Poadižje, ni mogoče zatrditi, da bi bil zajamčen obstanek narodnostnega značaja nemškega in ladinskega prebivalstva na tem področju. Tega je deloma kriv negativni odnos, s katerim so sporazum in pokrajinski statut uveljavili, deloma pa tudi nekatere pomanjkljivosti v obeh dokumentih.

Res je, je dejal senator Raffeiner, da niso več v uporabi drakonski ukrepi, ki jih je uporabljal fašistični režim v svoji raznarodovalni politiki, zato pa niso previdnejša sredstva, ki jih zdaj uporabljajo, prav nič manj učinkovita in lahko v doglednem razdobju prav tako uničijo vse manjšine.

Sporazum med Gruberjem in De Gasperijem je predvideval posebne ukrepe za ohranitev narodnostnega značaja Južne Tirolske, vendar ti ukrepi niso bili nikoli v praksi izvedeni.

O avtonomiji, ki jo je pariški sporazum obljubil južnotirolskemu prebivalstvu, je govornik dejal, da je bila okrnjena in popačena s tem da sta bili provinci Trident in Bocen združeni v eno samo pokrajino, v kateri je zaradi tega italijanska etnična skupina številčno precej močnejša. Kot čisto zunanjo kulisso so dodelili obema provincama samostojno zakonodajno moč in določili, da mora pokrajina prepustiti večino upravnih funkcij krajevnim ustanovam. Obe določili pa sta ostali na papirju, zlasti prepustitev upravnih kompetenc nižjim enotam.

Ob zaključku je senator Raffeiner zahteval revizijo zakonov, ki urejajo položaj na Južnem Tirolskem, tako da bi bile manjšine zares zaščitene.

Prvi govornik na predpoldanski seji je bil demokristjan De Luca, ki je govoril v svojem lastnem imenu in sicer povedal, da bo glasoval za vlado, vendar pa izrazil svoje nezadovoljstvo zaradi sestave vlade. De Luca, ki je izražal precej razširjeno mnenje demokristjanske desnice, je postavil vprašanje, ali res ni bilo mogoče razširiti vladne osnove z vključitvijo monarhistov. Nato je v daljšem govoru zagovarjal «demokratičnost» monarhistov in se pri tem skliceval na samega De Gasperija. Vendar pa je pozval monarhiste, naj to svojo «demokratičnost» bolj jasno pokažejo z ločitvijo od MSI. Dejal je tudi, da je bil včerajšnji govor monarhističnega senatorja Condorellija nelogičen, saj je trdil, da PNM odobrava vladni program, vendar pa vladi odreka zaupnice.

Dolgo debato pa je sprožil senator Negarville (KPI), ki je v svojem govoru o raznih vprašanjih na kratko omenil «nešteta verska preganjanja v zadnjem času» in opozoril, da je v lanskem maju valdenška cerkev intervenirala pri notranjem ministrstvu, da pa so ji odgovorili, da ne nameravajo uveljaviti določil členov 17 in 18 ustave, ki gogorita o verski svobodi. Medklici, vprašanje, odgovori in hrup so nastali že takoj med govorom; tudi Scelba je skočil dvakrat na noge in zahteval od Negarvilla, naj mu pokaže prepis tega pisma.

Polemika se je še bolj razvnela, ko je začel govoriti demokristjanski senator Magri, ki je oporekal, da bi bilo mogoče v Italiji govoriti o verskem preganjanju. Opozicijski senatorji so ugovarjali in Scelbi povedali, da je bilo pismo, ki ga je navajal Negarville, objavljeno v nekem vladnem časopisu. Senator Magri je nato oporekal, da bi bil Vatikan v Italiji tuja država. Medklic sen. Terraccinija: «Zakaj torej, če kdo žali papeža, velja oni člen kazenskega zakonika, po katerem se kaznujejo žalitve glavarjev tujih držav?» Namesto odgovora so demokristjanski senatorji vstali in dolgo ploskali in vzklikali papežu.

Jutri bodo torej verjetno že glasovali o zaupnici Scelbovi vladi. Po splošnih računih vladi zaupnica ne more uiti, čeprav bo večina prav pičla.

A. P.

PREDSEDNIK ANGLEŠKE VLADE SE VRAČA K LANSKEMU PREDLOGU

CHURCHILL PONOVNO OMENJA sestanek državnih poglavarjev

V dolgem govoru v parlamentarni debati o berlinski konferenci je Curhchill izrazil željo po povečanju trgovine s Sovjetsko zvezo - Tudi Attlee zagovarja nemško oborožitev

LONDON, 25. — V današnjem nadaljevanju debate o berlinski konferenci v angleški spodnji zbornici sta govorila med drugim tudi voditelj laburistične opozicije Clement Attlee in predsednik vlade Winston Churchill.

V svojem govoru je Attlee med drugim dejal, da bi se zlagal, ko bi rekel, da je bil razočaran zaradi rezultatov berlinske konference in da mora odkrito priznati, da ni pričakoval nobenega rezultata. Če pa so bili uspehi pičli, tega niso krivi zahodni predstavniki, ker da niti on ne ve, ali bi znal biti v Berlinu tako potrpežljiv kot Eden.

Attlee je nadaljeval, da je vsakdo, ki pazljivo prebere poročila s konference, prisiljen priznati, da se rusko stališče ni spremenilo in da hoče ZSSR ohraniti vse svoje pozicije v vzhodni Evropi. Nobenega opravičila pa ni, je dejal Attlee, za sovjetsko odklonitev zahodnih predlogov glede avstrijske pogodbe.

Tudi Attlee je nato skoraj v istih besedah izrazil tezo, ki sta jo postavila včeraj tako Eden kot Morrison: resnično vprašanje ni v tem, ali je Nemčijo treba oborožiti ali ne, temveč v tem, «kakšen duh bo navdajal nemško ljudstvo v tem položaju». Dejal je, da mora Zahod ohraniti dovolj vojaške sile, da bi lahko zavrnil morebiten napad, zlasti še, ker se je pokazalo, da je povečana moč Zahoda prispevala k ustvarjanju boljšega ozračja, ki označuje sedanje mednarodne odnose.

Voditelj laburistične opozicije je «z obžalovanjem» prišel do zaključka, da mora k tej okrepitvi Zahoda Zahodna Nemčija prispevati z vključitvijo svojih sil v splošno zahodno obrambo. Tudi on je dejal, da se mu ne zdi mogoče pustiti Nemčijo v neoboroženi nevtralnosti, medtem ko bi oborožena nemška nevtralnost ponovno porodila vse nevarnosti nemškega militarizma.

Ministrski predsednik Winston Churchill je svoj dolgi govor začel s pohvalo večini laburistične stranke, ki je izrazila svojo naklonjenost nemški oborožitvi. Nadaljeval je, da nihče ne more reči, da bo to, kar se je zgodilo v vzhodnoevropskih državah, trajalo večno, da pa trenutno prav nič ne kaže, da bi se tam položaj spremenil. To pa je tudi eden izmed glavnih vzrokov za sedanjo razdelitev sveta.

O berlinski konferenci je Churchill dejal, da je prinesla mnogo razočaranja, da pa je bilo doseženih tudi nekaj uspehov, med katerimi ni najmanjši ta, da «je bil obnovljen ugled takih konferenc, ki je v zadnjem času mnogo trpel». Nato je govoril o odnosih s Kitajsko in dejal, da ni prav nič presenetljivo, če hoče ameriško ljudstvo zavleči vstop pekinške vlade v OZN, dokler ni obnovljen mir v Aziji. Dodal pa je, da bi bilo z zavezniške strani kaj malo modro, ko se ne bi hoteli sestati s kitajskimi voditelji za pogajanja za mir.

Churchill je izrazil mnenje, da ima ženevska konferenca morda več možnosti, da se konča s konkretnimi rezultati, kot jih je imela berlinska konferenca, in nato poudaril veliko razočaranje, ki ga je pomenil neuspeh pogajanj o avstrijski državni pogodbi. Menil je, da bi ZSSR bolje zavarovala svoje interese tudi z vojaškega stališča, ko bi sprejela zahodne predloge glede Avstrije. Izrazil pa je upanje, da v Berlinu ni bila pokopana zadnja možnost za rešitev avstrijskega vprašanja.

Nato je Churchill dejal, da se ne bi smeli nikoli odpovedati naporom, da se poskusijo vsa sredstva za dosego miru, tudi takšna, ki so danes še nedosegljiva, da pa se obenem ne smejo opustiti napori za zavarovanje varnosti in obrambe. Pripomnil je, da ni nobenega protislovja med ustanovitvijo močne evropske obrambne skupnosti (z nemškim prispevkom) in atlantsko organizacijo na eni strani, in med napori za sporazum med narodi na drugi strani.

Sicer pa, je dejal Churchill, obstaja zelo preprost in učinkovit način za razvoj medsebojnih stikov: «Bolj kot se bo razvijal promet čez železno zaveso, zlasti pa med Anglijo in ZSSR (in njenimi sateliti), toliko laže bo ustvariti mednarodno sožitje». O tem je pojasnil, da pripravlja njegova vlada seznam surovin in določenih izdelkov (brez vojaškega materiala in orodnih strojev, ki jih je mogoče uporabiti za proizvodnjo orožja), ki bi jih bilo mogoče izvažati iz Anglije v ZSSR. O trgovini s Kitajsko pa je dejal, da Anglija ne more olajšati sedanjih omejitev, dokler ne bo prišlo do resničnega miru na Koreji ali do širšega sporazuma za Daljni vzhod. Izrazil pa je upanje, da bo kaj takega mogoče doseči na ženevski konferenci.

Nato se je predsednik angleške vlade vrnil k vprašanju oborožitve Nemčije in poudaril nevarnosti morebitne razorožene nevtralizacije Nemčije. Končal je s pozivom laburistom, naj se zaradi vprašanja nemške oborožitve ne spuščajo v notranjo strankarsko borbo in z omembo svojega lanskega govora 11. maja, ko je predlagal sestanek državnih poglavarjev. «Se vedno mislim — je dejal Churchill — da te možnosti ne bi smeli zavreči».

Po kapitulaciji bo Stevens odstopil?

WASHINGTON, 25. — Zdi se, da se polemika med ministrom za vojsko in senatorjem MacCarthyjem kljub Stevensovi kapitulaciji ni še polegla. Stevens je danes po svojem predstavniku odločno zanikal govorice, da namerava odstopiti, če predsednik Eisenhower ne bi javno zavzel stališča njemu v prid.

Danes se je Stevens večkrat razgovarjal s funkcionarji Bele hiše. Kakor se zdi, vztraja baje minister, naj bi podvzeli enega od sledečih dveh ukrepov: Izjava predsednika, iz katere naj bi izhajalo, da po Eisenhowerjevem mnenju Stevens ni kapituliral med tajnim razgovorom, ki ga je imel z MacCarthyjem, ali pa pristanek Eisenhowerja, da Stevens izjavi, da se predsednik popolnoma strinja s Stevensovim stališčem.

Senator MacCarthy pa je pozneje obtožil Stevensa, da je na svoji tiskovni konferenci podal «povsem potvorjeno izjavo».

Današnji tisk obširno komentira ta spor in včerajšnji razgovor med Stevensom in MacCarthyjem. «New York Herald Tribune» obsoja «kapitulicijo tajnika za vojsko pred senatorjem, ki je žalil nekega generala».

«Daily News» in «Daily Mirror» pa odobravata, da je Stevens popustil.

Protesti v ZDA proti diplomatskim odnosom z Vatikanom

NEW YORK, 25. — Predsednik «American Council of Cristian Churches» Kennett Kinney je poslal odprto pismo Bedellu Smithu, v katerem izraža veliko zaskrbljenost ameriške protestantske organizacije zaradi možnosti uvedbe diplomatskih odnosov med ZDA in Vatikanom. Pismo opozarja na protestno gibanje, do katerega je prišlo v preteklih letih proti uvedbi teh odnosov, ter pravi, da «ameriško poslaništvo pri italijanski vladi zadostuje».

Dulles bo zastopal ZDA na ženevski konferenci?

WASHINGTON, 25. — Pričakujejo, da bo ameriški minister Dulles v aprilu sodeloval na korejsko-indokitajski konferenci v Ženevi.

Tiskovni predstavnik zunanjega ministrstva Henry Suydam je izjavil, da se lahko upravičeno pričakuje, da bodo v Ženevi vse sodelujoče države zastopane po svojih zunanjih ministrih.

Suydam je pripomnil, da je napačno imeti ženevsko konferenco za sestanek «velike petorice».

WASHINGTON, 25. — Ameriški zunanji minister Dulles je danes poslal noto poljskemu veleposlaniku Jozefu Winiwiczu, v kateri zahteva, naj se zaprejo poljski generalni konzulati v New Yorku, Chicagu in Detroitu in naj se odpokliče njihovo osebje. Skupno gre za 22 do 25 poljskih državljanov. Drugih poljskih konzulatov ni v Združenih državah.

DULLESOV GOVOR o berlinski konferenci

Ameriški državni tajnik je v govoru po radiu in televiziji poudaril, da se je z berlinsko konferenco odprla možnost za rešitev nekaterih vprašanj, ki jih sicer ne bi bilo mogoče rešiti

WASHINGTON, 25. — Včeraj zvečer (po ameriškem času) je imel ameriški državni tajnik John Foster Dulles po radiu in televiziji govor, v katerem je prikazal berlinsko konferenco in delo ameriške delegacije na njej. Od vseh štirih zunanjih ministrov je izbral Dulles najbolj razširjeno sredstvo za svoje poročilo, in tudi najbolj «ameriško»: Molotovovo poročilo je ostalo za kremeljskimi zidovi, Bidault je govoril za zaprtimi vrati na seji zunanjepolitične komisije francoske narodne skupščine, Eden je poročal spodnji zbornici, Dulles pa je v besedi in sliki nastopil pred vso ameriško javnostjo. Zaradi kampanje proti sklicanju ženevske konference, ki so jo sprožili v ZDA razni desni krogi, je bil tak nastop pred široko javnostjo verjetno tudi zelo potreben.

Berlinska konferenca, je dejal Dulles, «je omogočila svobodnim narodom, da se neposredno seznanijo s sovjetskimi nameni po Stalinovi smrti: in zaključek gotovo ni pomirljiv». Rezultati konference, je nadaljeval državni tajnik, kažejo, da morajo zahodne države vztrajati pri svoji enotnosti in v svoji odločnosti, da povečajo svojo vojaško moč in izboljšajo življenjsko raven.

Popolni rezultati konference bodo vidni šele čez nekaj mesecev, je rekel Dulles in nadaljeval: «Vendar lahko rečem, da je imela konferenca dva rezultata, ki bosta imela velik vpliv na prihodnost:

1. kar se tiče Evrope, smo prisilili Molotovo, da je odkril svojo igro;

2. kar se tiče Koreje in Indokine, smo pripravili Molotova do tega, da je pristal na resolucijo, ki precizira stališče ZDA, se pravi, da je o teh dveh vprašanjih mogoče razpravljati s Kitajsko, ne da bi nam bilo pri tem treba priznati pekinški režim». Nato je Dulles še enkrat poudaril, da je neosnovana bojazen tistih v ZDA, ki mislijo, da pomeni ženevska konferenca začetek priznanja LR Kitajske.

Nato je Dulles dejal, da si najbrž marsikdo v ZDA postavlja vprašanje, ali je bilo zaradi tega vredno iti v Berlin. Odgovoril je na to vprašanje pritrdilno, kajti «Berlin je pripravil pot nadaljnjim dogodkom». V Aziji, je nadaljeval, bo morda mogoče doseči združitev Koreje in konec napadalne vojne v Indokini, če bo Kitajska to želela. V Evropi bo mogoče nadaljevati z združevanjem in krepitvijo Zahodne Evrope. «Ne prerokujem, da se bo vse to tudi zgodilo; trdim le, da se to ne bi moglo zgoditi, ko ne bi bilo berlinske konference», je dejal državni tajnik.

Nato je še omenil, da se je Molotov na berlinski konferenci pritožil, da je v neugodnem položaju, ker je sam proti trem, in nadaljeval, da je imel Molotov zaradi tega tudi prednost, kajti «tri ljudi je laže razdvojiti kot enega gamega». Ko bi se bilo to Molotovu v Berlinu posrečilo, bi bil zmagovalec na konferenci. Nasprotno pa se je enotnost Zahoda na konferenci še okrepila, je rekel Dulles.

O Molotovovem načrtu «evropske varnostne pogodbe» je Dulles dejal, da je takšen, da se je na zahodni strani mize zaslišal smeh, ko ga je Molotov prebral. Kdor se boji, se ne smeje, je dejal Dulles, in ta smeh je odražal neuspeh glavnega Molotovovega orožja.

Nato je Dulles dolgo zagovarjal sklep o sklicanju konference v Ženevi in med drugim dejal, da «kitajski komunistični režim ne bo prišel v Ženevo, da bi mu mi izkazali čast, temveč prej zato, da poda obračun za svoje delovanje pred sodiščem svetovnega javnega mnenja».

KARACI, 25. — Afganistanski odpravnik poslov v Karačiju bo odpotoval za dva tedna v domovino, kjer se bo posvetoval s svojo vlado zelo verjetno o turško-pakistanskih pogajanjih in o ameriški pomoči Pakistanu. Kakor je znano, je afganistanski zunanji minister izjavil, da predstavlja po mnenju afganistanske vlade dajanje ameriške pomoči Pakistanu nevarnost.

Dr. BEBLER O PRORAČUNU tajništva za zunanje zadeve

Ponovno bo odprto poslaništvo v Tirani in novi konzulati v Gradcu, Hamburgu, Pitsburgu in Sao Paulu - Dotacije za Makedonijo in Črno goro

BEOGRAD, 25. — *Predsednik zvezne ljudske skupščine Moša Pijade je sklical zvezni svet in svet proizvajalcev zvezne skupščine na sejo, ki bo 5. marca. Zakonodajna odbora obeh domov zvezne skupščine pa se bosta sestala 3. marca.*

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 25. — na današnji skupni seji odborov za proračun obeh svetov jugoslovanske zvezne ljudske skupščine je državni podtajnik za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler podal poročilo o proračunu državnega tajništva za zunanje zadeve. Dr. Aleš Bebler je dejal, da Jugoslavija odpira poslaništvo v Tirani ter nove kunzulate v Gradcu, Hamburgu, Pitsburgu in Sao Paulu. Zaradi tega je potrebno povečanje števila diplomatskih uslužbencev, zaradi česar bo treba povečati proračun za 105 milijonov dinarjev. Odpiranje novih konzulatov je bilo potrebno, je izjavil dr. Bebler, ne samo iz diplomatskih, temveč tudi iz gospodarskih razlogov. Odprtje poslaništva v Tirani in povečanje števila uslužbencev v diplomatskih zastopnstvih Jugoslavije v vzhodnoevropskih državah je v skladu z normalizacijo odnosov s temi državami.

V odboru za gospodarstvo sveta proizvajalcev je viceguverner Narodne banke Ivan Gužina obvestil narodne poslance o rezultatih konkurza za kredite za investicijsko izgradnjo. Dejal je, da je Narodna banka skupno prejela 3630 zahtev za kredite v znesku 617 milijard dinarjev. Od tega je 3000 zahtev s področja kmetijstva, v znesku 46 milijard, 512 zahtev za dokončanje začetnih del s področja industrije in rudarstva v znesku 519 milijard in 118 zahtev za nove objekte. Narodna banka je pustila na ožji konkurz vse zahteve s področja kmetijstva in 120 zahtev v znesku 227 milijard za dokončanje začetnih del, medtem ko je vse ostale zahteve iz formalnih razlogov zavrnila.

Na popoldanski seji je odbor za proračun zveznega sveta soglasno odobril dotacije ljudskim republikam Makedoniji in Črni gori. LR Makedonija bo dobila iz zveznega proračuna 2660 milijonov dinarjev, Črna gora pa 3638 milijonov za kritje razlike med dohodki in izdatki republiških proračunov. Prav tako je odbor odobril dotacije raznim ustanovam. Tako je na primer mesto Beograd dobilo 200 milijonov dinarjev za adaptacije stavbe na Bulevaru Revolucije ki bo spremenjena v hotel, 100 milijonov dinarjev pa radio Beograd za oddaje v tujih jezikih.

B. B.

ADENAUER ZAHTEVA ODOBRITEV ZAKONA O „VOJAŠKI SUVERENOSTI“ NEMČIJE

Nasprotovanje socialnih demokratov - Adenauerjevo poročilo o berlinski konferenci pred Bundestagom - Soglasna odobritev resolucije, ki zahteva združitev Nemčije in svobodne volitve

BONN, 25. — Danes popoldne je zahodnonemški Bundestag soglasno odobril skupno resolucijo strank vladne koalicije in socialdemokratske stranke o nemškem vprašanju.

Resolucija izraža obžalovanje, ker na berlinski konferenci po krivdi stališča ZSSR ni bilo rešeno nemško vprašanje, in zahvalo trem zahodnim zunanjim ministrom za njihovo delo v Berlinu, nato pa izjavlja, da se bonnski parlament «kot edini svobodno izvoljeni predstavnik nemškega ljudstva obvezuje, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da pomaga onim Nemcem, ki še ne uživajo nobene svobode in da se uresniči narodna združitev v miru in svobodi».

Resolucija nadaljuje, da Bundestag z zadovoljstvom ugotavlja, da je berlinska konferenca postavila temelje za nadaljnja pogajanja in izraža upanje, da bodo ta pogajanja pripeljala do splošne pomiritve, ki bo nudila nove možnosti za uresničenje nemške enotnosti.

Jutri bo začel Bundestag razpravljati v drugem in tretjem čitanju o vladnem načrtu revizije ustave, ki naj omogoči uvedbo obvezne vojaške službe in vzpostavi «vojaško suverenost» zvezne republike. V tem vprašanju pa ne bo več enotnosti med vladno koalicijo in socialdemokratsko opozicijo, ki še vedno vztraja pri nasprotovanju vključevanja Nemčije v zahodni obrambni sistem.

Današnjo debato v Bundestagu je začel kancler Adenauer, ki je dejal, da izhaja iz berlinske konference za zahodno nemško vlado naslednjih pet zaključkov:

1. Zahod mora storiti potrebne ukrepe, da se upre poskusom ZSSR razširitve njene nadvlade nad ostalo Evropo; ti ukrepi so v koncentraciji zahodnih sil, zlasti pa v ustanovitvi evropske obrambne skupnosti.

2. Zahodna Nemčija se mora «okrepiti na notranji fronti, da prepreči komunizmu osvajanje pozicij, ki bi mu v prihodnosti lahko omogočile, da se polasti države».

3. Zahodna Nemčija more poudariti, da bo storila vse mogoče, da bi prenehala razdelitev Nemčije, in da ne bo nikoli priznala obstoja dveh različnih nemških vlad.

4. Berlinska konferenca je pokazala, da nemškega vpraš

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je leta 1943 padel narodni heroj Janko Premrl-Vojko, komandant I. primorske brigade.

TRŽAŠKI DNEVNIK

DANES, petek 26. februarja Porfirij, Sodka
Sonce vzide ob 6.51 in zatone ob 17.46. Dolžina dneva 10.55. Luna vzide ob 2.01 in zatone ob 10.24.
JUTRI, sobota 27. februarja Leander, Nedaš

TENDENCIOZNO POROČILO „ANSA" O ZASEDANJU MEŠANE KOMISIJE V RIMU

Sklep o conskem proračunu je odložen do srede marca

Zakasnitev odobritve conskega proračuna po krivdi italijanskih funkcionarjev še bolj zaostrilo resno gospodarsko stanje

Včeraj smo prejeli sledeče poročilo italijanske uradne agencije «ANSA»:

«RIM, 25. (ANSA) — V Rimu se je od 22. do 25. februarja 1954 sestala mešana italijansko-anglo-ameriška komisija za Trst, na kateri se je razpravljalo v duhu največjega sodelovanja o proračunu tržaške cone.

Na predlog italijanske delegacije bodo sprejeli dokončne sklepe na novem sestanku, kateri bo takoj po zaključku sedanje parlamentarne debate.»

To poročilo italijanske uradne agencije zahteva nekaj pripomb in v prvi vrsti nekaj ugotovitev.

Prvič. V Rimu niso razpravljali predstavniki italijanske vlade z anglo-ameriškimi oficirji, temveč uradniki italijanske vlade z uradniki italijanske vlade, ki sede na vodilnih mestih ZVU. Zato je tudi razumljiva ugotovitev vesti, da «se je razpravljalo v duhu največjega sodelovanja».

Drugič. Ko so v Trstu še odločali na važnih mestih ZVU angleški in ameriški oficirji, katere so Trst in tržaški interesi prav gotovo le malo brigali in do katerih nimamo nobenih velikih simpatij, je bil sestanek mešane komisije vedno proti koncu decembra ter so bili rezultati znani v prvih dneh januarja. Odkar pa odločajo italijanski funkcionarji ZVU je bil lani omenjeni sestanek sredi januarja, letos pa šele proti koncu februarja.

Tretjič. Na predlog italijanske delegacije bodo dokončno sklepali šele po zaključku parlamentarne debate. To pomeni, da sedaj v trodnevnih razgovorih niso sklenili nič in da bodo v najboljšem primeru sklicali nov sestanek čez dobra dva tedna. Do sobote bo namreč imel z novo Scelbovo vlado opravka senat, potem pa vsaj še teden dni parlament. Vse to seveda v najugodnejšem primeru, če bo vlada dobila potrebno parlamentarno večino. Drugače pa se začne ves dolgotrajni postopek za sestavljanje nove vlade znova. Skratka, do dokončnega sporazuma o proračunu cone «A» lahko pride v najugodnejšem primeru šele v drugi polovici marca.

Posledice za tržaško prebivalstvo, za tržaško gospodarstvo in za brezposelne je le težko oceniti v polni meri. Nikakega dvoma pa ni, da bo zavlačevanje pri sklepanju o proračunu še bolj zaostrilo krizo tržaških ladjedelnic, da bodo zaradi tega romale nove stotine delavcev v barake, če že ne na cesto. Negativne gospodarske posledice se bodo odrażale na celotno gospodarstvo in v posebni meri, razen na ladjedelnicah, na gradnji stanovanjskih hiš, na industrijski dejavnosti, na gradnji žavelj-skega industrijskega pristanišča itd. Vse to bo še bolj zaostrilo sedanjo gospodarsko krizo, še povečalo brezposelnost in bedo.

Trst je sedaj v že naravnost obupnem gospodarskem položaju in zadostuje vsaka malenkost, da se stanje še mnogo bolj zaostri. Oblasti bi v takem gospodarskem okolju morale napraviti vse, da stanje olajšajo. Iz zgornje vesti italijanske uradne agencije pa lahko ugotovimo, da se bo prav zaradi ravnanja odgovornih krogov položaj še zaostril. Tudi ta nov udarec je torej rezultat tesnega povezovanja Trsta na zavoženi italijanski sistem, je rezultat podrejanja tržaških interesov Italiji.

Sestanek na Dunaju o tarifah Trst - Avstrija

Pred dnevi je bil na Dunaju sestanek «Zbornice za krepitev prometa med Avstrijo in Trstom». Sestanka se je udeležilo nad sto predstavnikov avstrijskega gospodarstva in tržaški delegati. Avstrijci so na tem sestanku izrazili svoje želje o tarifnih postavkah med Avstrijo in Trstom. Mnogo zanimanja je vzbudil govor predstavnika štajerske metalurške industrije Priegleria, ki je zahteval znižanje železniških in pomorskih tarif za blago, ki se izvaža skozi Trst. To svojo zahtevo je avstrijski gospodarstvenik utemeljil z močno nemško konkurenco, ki postaja vedno bolj nevarna.

DZ preklicala stavko uslužbencev krajevnih ustanov

Predsinočnjim sta oba sindikata uslužbencev krajevnih ustanov, in sicer sindikat, ki spada v Zvezo enotnih sindikatov ter UPDEL (Pokrajinska zveza nameščencev krajevnih ustanov), ki spada k Delavski zbornici, sklenila, da napovesta splošno stavko, ki naj bi trajala vse dotlej, dokler ne bi ugodili njihovim zahtevam. Zato je bilo pričakovati, da bo danes na vsak način stavka teh nameščencev. Toda snoči so se sestali na skupščini člani UPDEL, in sicer na sedežu Delavske zbornice. Nenadoma so sklenili, da se stavka odloži, čeprav nič ne kaže, da bi dobili iz Rima kaka zagotovila, da bodo tudi uslužbencem krajevnih ustanov izplačali izredno doklado, ki jo že okoli 20 mesecev dobivajo državni nameščenci na našem ozemlju.

O tem sklepu ni Delavska zbornica sploh obvestila Enotnih sindikatov, ki so takoj sklicali sestanek, ko so zvedeli iz radijskega poročila, da Delavska zbornica odnosno UPDEL preklicuje že napovedano stavko. Sindikatu nameščencev krajevnih ustanov ES torej ni preostalo drugega, kot da tudi on prekliče že napovedano stavko, ker bi vsaka akcija brez enotnega nastopa nujno propadla.

OB NAJNOVEJŠEM UKAZU ZVU ŠT. 112

Zvišati je treba starostno mejo za stalno članstvo pristaniških družb

Starostna meja, ki jo določa ukaz ZVU, onemogoča številnim starim in neoporečnim delavcem sprejem med stalno članstvo pristaniških družb

18. avgusta 1953 je ZVU z ukazom št. 112 odredila, da se lahko sprejmejo med stalne člane pristaniških družb priložnostni delavci do 43. leta starosti, to je do letnika 1910. S tem je delno spremenila določbe pravilnika o izvajanju zakonika pomorske plovbe, ki je postavil najvišjo starostno mejo na 35 let. Ukaz ZVU je seveda upošteval izredno stanje na našem ozemlju, kjer niso vsa povojna leta, to je od leta 1945, sprejemali priložnostnih delavcev v družbe. Zato pa je bilo izvajanje ukaza tudi časovno omejeno. Na podlagi tega ukaza so že sprejeli v družbe določeno število delavcev, toda nekaj jih iz formalnih razlogov ni bilo mogoče sprejeti, ker niso imeli še vseh dokumentov v redu, ali ker so zakrivili manjše prekrške. Da dobe tudi ti delavci možnost vstopa v pristaniške družbe, je ZVU izdala te dni nov upravni ukaz, ki je dejansko le ponovitev lanskega in ki določa, da se najvišja starostna meja za sprejem v pristaniške družbe dvigne od 43 na 44 let, ker je bil pač zadnji ukaz izdan lani in gre torej vedno le za delavce do letnika 1910. Natečaj za sprejem teh delavcev pa mora biti seveda razpisan in izveden letos.

Ta ukrep se zdi na prvi pogled popolnoma pravičen, saj podaljšuje starostno mejo za sprejem v družbe kar za devet let v primeri z določbami omenjenega zakonika o plovbi, ki je bil proti volji pristaniških delavcev raztegnjen z ukazom ZVU 5. januarja 1953 tudi na STO. Ko je lani avgusta izšel ukaz o sprejemanju delavcev v družbe, smo poudarili, da ne odpravlja vseh krivic, kajti z njim je bilo izključeno od sprejema v družbe precejšnje število priložnostnih delavcev, ki bi imeli za ta sprejem vse potrebne pogoje, od let dela pa do kazenske neoporečnosti, pa so bili izvzeti samo zato, ker so prekoračili 43 let starosti. Takrat smo tudi ugotovili, da bi morala ZVU zvišati starostno dobo, določeno za sprejem v družbe, za nekaj let, da bi prišli na vrste vsi delavci, ki delajo že mnogo let kot priložnostni delavci za družbe in niso bili vanje sprejeti samo zaradi izrednih vojnih in povojnih razmer. Zaradi omenjenega ukaza se je namreč zgodilo, da so bili sprejeti v družbe delavci letnika 1910, ki so imeli mnogo manj let službe, kakor na primer delavci letnikov 1908 ali 1909, ki pa so zaradi majhne razlike v letih starosti kljub drugim prednostim izpadli.

Če je torej ZVU že upoštevala izredno stanje, bi lahko zvišala starostno mejo za sprejem v družbe vsaj za nekaj let, s čimer bi lahko ugodila skoraj vsem delavcem. Pri stvari ne gre namreč samo za razliko pri zaslužku ali pokojninah stalnih in priložnostnih delavcev. Danes, ob velikem pomanjkanju dela, gre tudi za vprašanje zaposlitve priložnostnih delavcev sploh. Če je namreč kaj dela, ga dobe najprej stalni člani družb, šele potem pridejo na vrsto priložnostni delavci. Zato jim grozi nevarnost, da po kakih 15 ali več letih dela za pristaniške družbe lahko ostanejo na cesti, ker gre pač prednost stalnim članom družb. Zato tudi ta novi ukaz ZVU ne more zadovoljiti vseh pristaniških delavcev, ki ga obsojajo in zahtevajo, da se popravi.

ZAGOTOVILO GEN. WINTERTONA CONSKEMU PREDSEDNIKU

Pred začasno rešitvijo stanovanjskega vprašanja za 250 družin

Nadaljnja zasedba šolskih prostorov pri Sv. Jakobu in v Ul. Lazzaretto Vecchio je nedopustna - Zakaj ZVU ne deblokira praznih stanovanj?

Pred kratkim smo obširno pisali o stanovanjskem vprašanju našega mesta in velikem pomanjkanju stanovanj. To stanje je izzvalo tudi v občinskem svetu širšo razpravo, ki se je zaključila z resolucijo, ki poziva oblasti in razne ustanove na večje investicije za zidanje stanovanj in stavlja pristojne organe pred odgovornost glede tega položaja. Hkrati pa je bilo mnogo govora tudi o brezdomcih in še posebno o 250 družinah, ki jim je zadnja burja poškodovala stanovanja. Te družine so bile začasno nastanjene v šolskih poslopjih pri Sv. Jakobu in v Ul. Lazzaretto Vecchio. Večji del jih je dobilo zavetišče v šoli pri Sv. Jakobu, kjer so morali zaradi tega prekiniti tudi šolski pouk prvih razredov osnovne šole.

Stanje družin v omenjenem šolskem poslopju je obupno. V učilnicah je razmeščena vsa njihova imovina. V skupnih prostorih živijo in prenočujejo starci in otroci, zdravi in bolni. Nimajo možnosti, da bi lahko kuhali, ne morejo prati in sušiti perila, ob 22. uri morajo biti že vsi doma, ker ob tej uri zaprejo vhodna vrata. V tej šoli so nastanjene same delavske družine, ki ne razpolagajo z dovoljnimi denarnimi sredstvi, da bi se hranile v gostilnah ali drugih javnih menzah. Zato se morajo zadovoljiti s hrano, ki jim jo nudi občinska podporna ustanova ECA. Do sedaj so to hrano dobivali brezplačno, od sedaj naprej pa jo morajo plačevati po 150 lir dnevno za osebo. Toda ljudje niso zadovoljni s skupno hrano. Živijo kot v taboriščih, kjer si človek ne more izbirati ničesar. S tem nočemo zanikati zanimanja in pomoči, ki so jo te nesrečne družine do sedaj dobile in ki jo še vedno dobivajo od občinske podporne ustanove ECA. Nasprotno. Tej ustanovi, ki je takoj pomagala 250 družinam, ki so ostale v najhujši zimi brez strehe, je treba izreči vso pohvalo. Toda ljudje, ki so bili in so navajeni živeti družinsko življenje, ki so vedno živeli s svojim čeprav skromnim delavskim zaslužkom, nočejo sprejemati pomoči, ki gre v glavnem v škodo drugih še bolj revnih oseb. Zato je naravno, da se te družine čutijo tudi moralno prizadete.

K temu moramo dodati še vprašanje šolskega pouka najmlajših. Kot smo že omenili, so prvi razredi osnovne šole pri Sv. Jakobu že skoraj mesec dni brez pouka. Tudi to stanje se ne sme nadaljevati. 500 otrok delavskega okraja Sv. Jakoba ne more biti brez šolskega pouka. Zaradi tega je nujno, da oblasti in predvsem vojaške oblasti, ki imajo zasedene prostore, ki so bolj primerni kot šolsko poslopje za zasilna stanovanja, nekaj ukrenejo. Občinski odbor in druge organizacije in ustanove so že zahtevali od vojaške uprave določene vojašnice, tako imenovano hišo izseljencev itd. Opozorili so tudi na 200 praznih stanovanj, ki so jih izpraznile družine angleških in ameriških vojakov in so še vedno prazna. Gre za prostore, ki bi jih na ta ali oni način vojaške oblasti lahko stavile na razpolago 250 družinam, ki živijo v nemogočih stanovanjskih razmerah. Toda do sedaj vse zaman.

Ne moremo razumeti, da odgovorne osebe ne vidijo resnične potrebe prizadetih družin. — Pri ureditvi omenjenih 250 družin ne sme nihče gledati na posebne razloge. Vsaka politična špekulacija ali namera tu mora odpasti. Zato je tudi nujno, da si vse osebe, vsi organi oblasti, civilne in vojaške, res prizadevajo in zanimajo, da bodo v najkrajšem času rešile te nesrečne družine sedanjega nevzdržnega stanovanjskega položaja.

Posebno pohvalo zasluži lastnih stanovanjske hiše štev. 70 v Ulici Molin a vento, ki je bila od močne burje hudo poškodovana in ki ima 47 stanovanj. Ta lastnik je takoj, ko so vremenske razmere dovoljevale, zaprosil občinsko upravo, naj mu denarno pomaga za popravilo predvsem strehe, da bo lahko v najkrajšem času stavil stanovanja na razpolago 47 družinam, ki sedaj stanujejo v omenjenem šolskem poslopju. Občina je seveda prošnji takoj ugodila in stavba bo v kratkem popravljena.

Consko predsedstvo nam je potrdilo vest, da je gen. Winterton dal potrebna navodila conskemu predsedniku, da preskrbi stanovanja za osebe, ki jih je prizadela zadnja burja. Gen. Winterton zagotavlja tudi, da bodo conskemu predsedniku zagotovili potrebna denarna sredstva, da lahko izvede svojo nalogo.

To je v glavnem poročilo, ki so ga objavile sinoči tudi «Ultime Notizie». Podrobnejših podatkov, kako bo conski predsednik rešil to vprašanje, nismo mogli dobiti. Upajmo torej da bodo v najkrajšem času res uredili položaj 250 družin in s tem tudi normalizirali stanje šolskega pouka v osnovni šoli pri Sv. Jakobu in v Ul. Lazzaretto Vecchio.

Odlični povabljenci niso prišli

Med vrsto angleških vojaških policistov in agentov civilne policije, ki so stali pred vrati poslopja «Naffi-Effi», so sinoči vstopale v poslopje dame in gospodje, ki so se udeležili «Slovanskega» oz. «III. tradicionalnega plesa» Slovenskega dobrodelnega društva. Avtomobili, ki so se za hip ustavili pred poslopjem, so nato odpeljali na Foro Ulpiano, kajti oba roba ceste sta bila rezervirana za parkiranje avtomobilov, v katerih naj bi se pripeljali predstavniki oblasti. Po pločnikih so v primerni razdalji korakali agenti civilne policije, po cesti so neprestano krožili avtomobili prometne in vojaške policije, medtem ko so bili na dvorišču bližnje sodnijske palače trije kamioni civilnih policistov pod poveljstvom treh inšpektorjev v pripravljenem stanju. Od časa do časa si je «strateški» položaj policijskih sil ogledal tudi neki angleški major v uniformi civilne policije.

Policisti so vedeli povedati, da je najavljen prihod raznih «ekscelenc». Toda kljub napetemu pričakovanju, ki je skozi ves večer vladalo v dvorani, ni bilo ekscelenc od nikoder. Zdi se, da niti spremembi tradicionalnega naziva «Slovanski ples» v novi «III. tradicionalni ples» ni uspelo premamiti rimskih emisarjev, da bi se plesa udeležili, s čimer so pač na nedvoumen način pokazali, da so dosledni v svoji protislovenski politiki.

Dosledni pa niso bili tisti, ki so rimske emisarje povabili na ples. Toda njihovo udinjanje oz. njihova prilizljivna uslužnost tokrat ni imela uspeha, saj se «njihove ekscelence» niso odzvale ponižnemu vabilu. To naj organizatorjem bo v pouk, kajti če imajo v sebi le še malo nacionalnega čuta in ponosa, tedaj morajo uvideti, da predstavniki imperialistične Italije ne ločijo Slovencev v pogledu na njihovo socialno pripadnost. Spomnijo naj se, da je že fašistična Italija ravnala z vsemi zavednimi Slovenci v glavnem enako, pa naj so bili iz tega ali onega socialnega sloja. A klečeplazno povabljeni predstavniki današnjega «demokratičnega» imperialističnega Rima so zgolj nadaljevalci fašistične politike, ki ji je bil in ji je danes cilj — iztrebljenje Slovencev s tega koščka slovenske zemlje.

31. marca preneha veljavnost starih kovancev

Ponovno opozarjamo naše čitatelje na ukaz ZVU št. 9, po katerem preneha 31. marca t. l. veljavnost kovancev za 10 in 5 lir iz zlitine «Italma» (veliki), katerih izdelava in emisija je bila dovoljena v Italiji z odlokom z dne 8. maja 1946 št. 419. Po 31. marcu bo zapadle kovance zamenjaval zakladni urad do 31 junija 1954.

Za promet zaprta ulica

Občina obvešča, da bo od ponedeljka 1. marca dalje za promet zaprta Ul. sv. Frančiška, in sicer od Ul. Rismondo do Ul. Carpison, ker bodo na tem delu zamenjali cevi plinske napeljave.

Brzojavni urad na postaji sprejema nočne brzojavke

Od ponedeljka 1. marca dalje bo brzojavni urad na glavni postaji v Trstu sprejemal tudi nočne brzojavke, ki so se doslej lahko oddajale samo na glavni pošti.

SEJA KRAJEVNEGA ODBORA OF NA OPČINAH

Proti kolonizaciji Italijanov na Opčinah

V Avstralijo naj gredo priseljenci, ne pa domačini! Živahna delavnost mladine na prosvetnem področju

Prejšnji teden je bila na Opčinah seja krajevnega odbora Osvobodilne fronte, na kateri so razpravljali o mnogih vprašanjih iz našega javnega življenja. Na seji, ki jo je vodil predsednik dr. Danev, so odborniki poudarili, da se je javno mnenje, ki se je po Okroglici, oktobrskih dogodkih ter po obisku več sto Opencev pri JLA v Sežani, tako živo zanimalo za naša življenjska vprašanja, sedaj nekam poleglo, kar pa je neupravičeno, ker je tržaško vprašanje prej kot slej v živem mednarodnem razpravljanju.

Prisotni so razpravljali o raznih praktičnih vprašanjih iz dnevnega življenja, ki kažejo italijanski imperializem v neprestanem napadu na našo zemljo. Tako so posebno poudarili najnovejšo gonjo in propagando za izseljevanje naših ljudi v Avstralijo, kot so to pred 25 leti na sicer drugačen način počenjali fašisti. Tej propagandi je žal uspelo tudi na Opčinah omrežiti od deset do dvajset mladeničev. Problemu izseljevanja in italijanskim načrtom glede kolonizacije naše zemlje je treba posvetiti vso pažnjo, saj ne moremo dopustiti, da bi mrzla tujina požrla nedolžne žrtve. To je pa po drugi strani važno tudi zaradi tega, ker vemo, da gradijo za italijanske ezule na Opčinah novo naselje, kar pomeni zanje avstralsko rešitev njihovega življenjskega problema. Krajevni odbor OF protestira proti temu in še posebno proti zlorabi še vedno veljavnega fašističnega zakona glede razlaščevanja naše zemlje v italijanske imperialistične namene. V zvezi s kolonizacijo Opčin pa so odborniki tudi poudarili, da se nihče ne zmeni za opensko župnišče, ki je že vsa povojna leta v rusevinah, medtem ko se najdejo sredstva za gradnjo italijanskega oratorija.

Živo razpravljanje se je nato vrtelo okoli vprašanja organizacije OF. Ugotovili so, da je delo precej zanemarjeno, saj izkaznice še niso bile razdeljene, pa tudi članarina ni bila pobrana. Govorili so tudi o mladini in z veseljem ugotovili, da je precej razgibana saj je opaziti njeno delovanje bodisi v dramski družini, v tamburaškem zboru, v športu in sedaj tudi v petju. Toda kljub temu bo treba temu vprašanju posvetiti več pozornosti, saj je še mnogo mladine, ki ni usmerjena ter se razen za plese ne zanima za nič drugega.

Ob koncu so še sklenili, da bo krajevna skupščina OF v nedeljo 12. marca, na kateri bodo tudi izvolili delegate za okrajno konferenco OF.

Dve osebi v bolnico zaradi trčenja filobusa in avta

Zaradi trčenja med filobusom proge «30» in nekim policijskim avtom sta se morali dve osebi zateči po zdravniško pomoč. Takoj po trčenju so odpeljali v bolnico, kjer so jo zaradi verjetnega zloma kolena pridržali na opazovalnem oddelku, 71-letno Josipino Ukovič por. Vidoni iz Ul. Vergerio, medtem ko se je popoldne sam oglasil v bolnici, kjer so mu nudili pomoč in ga nato poslali domov, 43-letni natakar Accorzio Viezzoli iz Ul. Schiapparelli. Medtem ko bo prva okrevala v 6 ali najkasneje v 20 dneh, bo drugi zopet zdrav po 5 ali 7 dneh.

Aretacija tatov v trgovino na Trgu Belvedere

Policija je pretekle dni aretirala tatova, ki sta ukradla v trgovini Danila Drozine na Trgu Belvedere za približno 400.000 lir blaga. Poleg 26-letnega Duilia Danielisa iz Stare istrske ceste in 29-letnega Carla Larsija, brez stalnega bivališča, ki sta priznala tatvino, je policija aretirala in nato prijavila sodišču zaradi nakupa ukradenega blaga 40-letno Normo Martingano por. Ceccotti iz Ul. Cisternone, 34-letnega Marina Santinija iz Ul. Gozzi, Tita Rathmana iz Ul. Lazzaretto Vecchio 7, 58-letno Giuseppino Malic iz Ul. dell'Orologio, 31-letnega Renata Bazzara, lastnika gostilne v Ul. Udine, 32-letnega Renata Schreya iz Ul. Venezian, 29-letnega Angela De Marca iz Ul. Madonna del Mare in 57-letno Amelio Missau vd. Ubaldi iz Ul. Tigor. Prvi štirje so v zaporu, ostali pa so na začasni svobodi.

* * *

Ponoči so neznani zlikovci ukradli 55-letni Uršuli Grahonja por. Božič iz Ul. Koštalunga leseno skrinjo, v kateri je hranila poleg 160.000 lir v gotovini tudi več kosov zlatnine. Ženska je utrpela okoli 260.000 lir škode.

Občni zbor Planinskega društva

Sinoči je bil po treh letih na sedežu SHPZ v Ul. Roma občni zbor Slovenskega planinskega društva v Trstu. Predsednik tov. Jelinčič je najprej podal izčrpno poročilo in med drugim navedel, da je bilo v treh letih od zadnjega občnega zbora 52 izletov, med katerimi je bilo 19 smučarskih, ki pa so bili povečini prirejeni v Crni vrh. Omenil je tudi, da bo letos 50-letnica ustanovitve Tržaškega planinskega društva, ki jo bodo primerno proslavili.

Odbor je predlagal delno spremembo pravil, o čemer se je razvila živahna diskusija. Razpravljali so tudi o povezavi z organizacijo tabornikov. Končno so sledile volitve novega odbora.

Zamenjava zastarelih kolkovanih listin

Finančno ravnateljstvo sporoča, da lahko ustanove in privatna podjetja, ki so imela 1. januarja t. l. na zalogi kolkovane listine (carta bollata) stare vrste, zahtevajo njih zamenjavo z drugimi vrednostmi za odgovarjajočo vsoto najkasneje do 28. februarja. Predložiti morajo prošnjo na kolkovanem papirju pristojnemu kreditnemu zavodu ali registrskim uradom. Prošnji mora biti priložen seznam v dvojniku, ki vsebuje ime, priimek, očetovstvo, poklic in naslov prosilca, kakor tudi število in skupno vrednost vseh vrst kolkovanih listin, za katere se zahteva zamenjava.

Med hojo je padla

Dopoldne so s prognozo okrevanja v 60 dneh, če seveda ne bo komplikacij, pridržali na ortopedskem oddelku 80-letno Josipino Lavrenčič vd. Slobec iz Ul. Campanelle, ki je med hojo padla in si zlomila kolčni sklep desne noge.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza obvešča svoje člane, da bo tudi letos imela na razpolago omejeno količino semenskega krompirja «Albona» in «Rožnika».

Vsi tisti, ki mislijo nabaviti gornje vrste semenskega krompirja, naj se čimprej zglasijo na tajništvu Kmečke zveze.

IZ JUGOSLOVANSKE CONE STO

Volitve delavskih svetov v tovarnah bujskega okraja

V bujskem okraju bodo v 27 tovarnah in podjetjih izvolili nove delavske svete, ker je starim že potekla mandatna doba. V zvezi s tem imajo kolektivi že predvolilne sestanke, v podjetju Kamenolom pa so že predlagali 30 kandidatov.

Manevri odreda JLA

Te dni so imele enote JLA v jugoslovanski coni manevre. Pri vojaških vajah, ki so bile v bližini Buj so bili kot opazovalci tudi člani klubov rezervnih oficirjev iz koprskega in bujskega okraja.

SNG ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Danes 26. februarja 1954 ob 20.30 gostovanje v kino dvorani na OPČINAH
z Zemljanovo dramo
„Odločitev"
Prodaja vstopnic od 16. do 18. ure in od 17.30 dalje pri blagajni kina na Opčinah.

V nedeljo 28. febr. 1954 ob 16. uri gostovanje na KONTOVELU
s Filipičevo mladinsko igro
„Bratovščina sinjega galeba"

V nedeljo 28. febr. 1954 v dvorani AVDITORIJA ob 17. uri
koncert
MOSKEGA ZBORA PD «IVAN CANKAR»
pod vodstvom Vlada Svare. — Sodeluje Tržaški kvintet pod vodstvom Karla Boštjančiča.

PROGRAM:
F. Juvanec: Zemlja slovenska.
Z. Prelovec: Oj Doberdob.
J. Ipavec: Imel sem ljubi dve.
A. Svetek: Pod noč.
V. Mirk: Šumi potok, šumi.
V. Mirk: Jutro.
J. Ravnik: Kam si šla.
Narodne pesmi v priredbi
Z. Prelovca: Hišica pri cest' stoji.
P. Kernjaka: Ti puobeč ja k'ne lumpej.
Vl. Svare: Dobil sem pisemce.
P. Kernjaka: Juhe, pojdamo v Skoče.
Vl. Svare: Vihar na Volgi.
F. Marolta: Ribniška.
Kvintet
A. Foerster: Razbita čaša.
J. Pavčič: Polka je ukazana.
F. Adamič: Vse rožice rumene.
F. Marolt: Dol za vaškim gričem.
H. Volarič: Nos.

Vabila so na razpolago vsak dan od 11. do 13. in od 17. do 19. ure na sedežu SHPZ v Ul. Roma štev. 15/II.

RADIO

PETEK, 26. februarja 1954.

JUGOSLOVANSKA CONA TRSTA
254,6 m ali 1178 kc

Poročila v slov. ob 7.00, 13.30, 19.00 in 23.30.
7.10 Jutranja glasba; 7.30 Pregled tiska; 11.00 R. Leoncavallo «Glumači» - prerez skozi opero. Sodelujejo solisti, zbor in orkester zagrebške državne opere. 14.30 Obzornik; 14.40 Slovenske domače poje vokalni trio ob harmoniki; 17.00 Množične pesmi izvaja pevski zbor «Tone Tomšič»; 17.24 Vatroslav Lisinski: Bellona, koncertna uvertura - Lahko noč; 18.36 V narodni pesmi od Drave do Drine; 18.00 Poročila v hrvaščini; 18.15 Pisan spored koncertnih miniatur; 18.40 20' v veselem ritmu; 21.00 Slušna igra: Moliere «Šola za može»; 22.00 Sonja Hočevar in Rezika Koritnik pojeta slovenske narodne; 22.25 Lahkih nog naokrog; 23.00 Zadnja poročila v italijanščini; 23.10 Glasba za lahko noč.

TRST II.
306,1 m ali 980 kc-sek

11.30 Lahki orkestri; 12.10 Za vsakega nekaj; 13.00 Glasba po željah; 14.15 Kulturni obzornik; 17.30 Plesna glasba; 18.00 Deljus: Morski tok; 18.40 Slavni pianisti; 19.15 Pestra glasba; 20.05 Operne arije in dueti; 20.30 Mozart: Koncert za klarinet in orkester; 21.00 Tržaški kulturni razgledi; 21.15 Slovenski motivi; 22.00 Književnost in umetnost; 23.00 Nokturni.

SLOVENIJA
327,1 m, 202,1 m, 212,4 m

Poročila ob 5.35, 6.30, 7.25, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.
12.00 Opoldanski orkestralni spored; 12.45 Zabavna glasba; 13.00 Glasbena oddaja za pionirje; 13.15 Stirje fantje, Vaški kvintet in Veseli godci; 15.15 Zabavne, operetne in filmske melodije; 16.00 Ing. Aljoša Pelan: Potovanje po Turčiji; 16.15 Komorni koncert del jugoslovanskih skladateljev; 17.10 Za ljubitelje opernih melodij; 18.00 Mali koncert za mladino; 18.30 Kulturni pregled; 20.00 Tedenski zunanje - politični pregled; 20.15 Večerni koncert.

KRITIKE IN POROČILA

„Odločitev" na Kontovelu

Sinoči je SNG gostovalo na Kontovelu z Zemljanovo dramsko reportažo «Odločitev». Drama, ki jo SNG podaja prav v kontovelskem narečju in ki se dogaja v «slovenski ribiški vasi v bližini Trsta», je nadvse uspela. Realen prikaz težkega življenja slovenskega človeka na Tržaškem in njegove borbe za narodni obstanek, je vplival na številno občinstvo, ki je popolnoma napolnilo dvorano, tako neposredno, tako mogočno, da se je marsikatero oko orosilo. Res lahko rečemo, da je drama v svojem «izvirnem kraju in izvirnem jeziku» dosegla uspeh, ki prekaša vse dosedanje.

Ta uprizoritev bo Kontovelcem in Prosečanom ostala še dolgo v spominu kot ena najbolj uspelih prireditev na Kontovelu sploh.

* * *

Sinoči je na sedežu prosvetnega društva v Barkovljah predaval o humorju znani tržaški humorist tov. Mikula Letič. Predavanje je bilo dobro obiskano in je popolnoma doseglo svoj namen: poslušalci so bili zadovoljni in bodo predavatelja še radi sprejeli medse s kakšno podobno temo.

GLEDALIŠČE VERDI

Jutri ob 20.30 predstava Busonovega «Harlekina» in «Simfoničnih baletov» za abonente reda B. Dirigiral bo L. Toffolo.

Danes zjutraj bodo v gledališki blagajni začeli s prodajo vstopnic.

KINO

Rossetti. 16.30: «Tolpa starega mesta», S. Eric Gamble, I. Landgre.
Excelsior. 16.00: «V ljubezni se greši v dveh», C. Greco, G. De Lullo.
Fenice. 16.00: «Gola ostroga», J. Stewart, J. Leigh.
Nazionale. 15.30: «Sto let ljubezni» A. Fabrizi, V. De Sica.
Filodrammatico. 16.00: «Sirota brez nasmeška», G. Garson, W. Pidgeon.
Arcobaleno. 16.00: «Meč in vrtnica», R. Todd, G. Johns. Walt Disneyer film.
Auditorium. 16.30: «Ogenj v Kartagini», Rondha Fleming.
Aurora Rojan. 16.00: «Norčija grmenja», J. Stewart, Y. Dru.
Cristallo. (Trg Perugino) 16.00: «Junaki iz sto legend», P. Henreid, J. Sutton. H. Glibert.
Grattacielo. 16.00: «Teresa Raquin» S. Signoret, R. Vallone. Mladoletnim prepovedano.
Alabarda. 15.00: «Aida», Sophia Loren.
Ariston. 16.00: «Trpljenje», A. Nazzari, Y. Sanson.
Armonia. 15.30: «Ne boste me ubili».
Aurora. 16.00: «Morski ropar Barbanera», L. Darnell, R. Newton.
Garibaldi. 15.00: «Srebrni bič», D. Robertson, R. Calhoun.
Ideale. 16.00: «Pekovka», L. Baarova.
Impero. 16.00: «Nočni paradiž», M. Gaynor, S. Brady.
Italia. 15.30: «Aida», Sophia Loren
Viale. 16.00: «Neka ženska prosi», A. Arnova, O. Toso.
Kino ob morju. 16.00: «Prepovedani ples», R. Fleming, M. Stevens. Mladoletnim prepovedano.
Massimo. 16.00: «Pozdravi in poljubi», P. Lemaire.
Moderno. 16.00: «Žensko hrepenenje», B. Stanwyck.
Sv. Marko. 16.00: «Ali veš da maki», W. Chiari.
Savona. 15.00, 17.20, 19.40, 22.00: «Ključi nebes», G. Peck.
Secolo. 16.00: «Oprosti mi, če sem grešila», J. Fontaine.
Vittorio Veneto. 16.00: «Sla po življenju», A. M. Ferrero.
Azzurro. 16.00: «Odkritosrčna nagajivka», J. Allison, V. Johnson.
Belvedere. 16.00: «Svet v mojih rokah», G. Peck, A. Blyth.
Marconi. 16.00: «Drznež», S. Hayward, R. Mitchum.
Novo cine. 16.00: «Zaklad svete reke», J. Payne.
Odeon. 16.00: «Grič sreče», S. Hayward.
Radio. 16.00: «Ivanhoe», B. Taylor.
Venezia. 15.30: «Luisianski ribič», M. Lanza.

Mladina vas vabi na **pustni ples** ki bo v soboto 27. in v nedeljo 28. t. m. z začetkom ob 20. uri na sedežu v Ul. Alfieri 8/I.

SENTJAKOBSKO PROSVETNO DRUSTVO «IVAN CANKAR»

vas vabi na **družabni večer** ki bo v nedeljo 28. t. m. od 20.30 ure dalje

Na pustni torek 2. marca 1954 od 21. ure dalje **veselo pustovanje** na katerem bo dovolj zabave za staro in mlado.

V torek 2. marca 1954 pa bo od 15. do 18. ure **otroško pustno rajanje**

Vstop prost!

MLADINA DIJAŠKEGA DOMA

vabi svoje prijatelje in dobrotnike na **veselo pustovanje** ki bo na pustno soboto 27. t. m. od 20.30 dalje.

Rajali bomo ob godbi sedemčlanskega orkestra «Veseli veter»

Vstop samo z vabilom.

Vabila dobite pri tajništvu Dijaške Matice v Ul. Roma 15/II.

Izleti

IZLET V CRNI VRH

Mladinski krožek «Spartak» prireja 7. marca smučarski izlet v Crni vrh. Vpisovanje še danes na sedežu krožka v Ul. Alfieri 8, I. od 18. do 20. ure. Informacije lahko dobite tudi po telefonu, če kličete št. 96-160.

PROSVETNO DRUSTVO «IGO GRUDEN» iz NABREŽINE

vabi vse mlade in stare na **PLES** ki bo v nedeljo 28. t. m. in na pustni torek od 20. ure dalje v dvorani kulturnega doma v Nabrežini.

Igra dober orkester.

Za pijačo in pigrizek poskrbljeno.

PROSVETNI DRUSTVI «VOJKA SMUC» in «PINKO TOMAZIČ»

priredita na pustno soboto dne 27. t. m. ob 21. uri v društvenih prostorih v Ul. Roma 15/II. **pustno zabavo**

Igral bo prvovrsten orkester. Maske zaželene.

Vabila bodo na razpolago od četrtka dalje pri SHPZ v Ul. Roma 15/II.

V nedeljo 28. t. m. priredita društvi ob 15.30 **otroško maškarado**

Vljudno vabljeni.

MLADI in STARI so vabljeni na **pustno zabavo s plesom** ki bo v soboto 27., v nedeljo 28. februarja in v torek 2. marca od 20.30 v prenovljeni škedenjski kino dvorani.

Igral bo prvovrstni orkester. — Za pijačo in pigrizek bo skrbel dobro založeni bife.

Vabljeni vsi, ki si želijo veselega razvedrila.

V nedeljo 28. februarja bo od 16. do 18. ure **otroška pustna zabava**

Vstop je prost.

V ponedeljek 1. marca od 22. ure dalje **pustna zabava škedenjskih trgovcev in obrtnikov**

Vst

V ZVEZI Z ITALIJANSKO PUBLIKACIJO V ANGLEŠČINI «TRST - ODGOVOR KARDELJU»

FALZIFIKATORJI KARDELJA IN RESNICE

V jeku iredentistične gonje za Trst je 25. in 26. listopada 1953 Edvard Kardelj napisal v «Borbi» razpravo pod naslovom «Trst in jugoslovansko-italijanski odnosi». Ta razprava je izzvala veliko zanimanje. Prevedena je bila tudi na tuje jezike in je tako mnogim tujcem omogočila bolje razumeti vprašanje Trsta in vprašanje italijanskega imperializma na sploh. Italijansko poslaništvo v Londonu je te dni poslalo britanskim časopisom ter na razne naslove publikacijo v angleščini z naslovom «Trst — italijanski odgovor Kardelju». To bi naj bil odgovor, ki naj bi «pobil» tisto, kar trdi E. Kardelj. V uvodu je namreč rečeno:

«Slabost in absurdnost številnih argumentov odkrivajo, brez vsakega dvoma, notranjo slabost jugoslovanskega primera. Sledeče pripombe imajo namen popraviti lažne in tendenciozne izjave, ki se pojavljajo v jugoslovanski publikaciji hkrati pa imajo namen prikazati italijansko gledišče o nekih pogledih na tržaško vprašanje».

Potrebno je zaustaviti se pri tem italijanskem «odgovoru». Preprosto zaradi tega, da se razkrinkajo metode, da se ugotovi, na kakšen način se z italijanske uradne strani potvarjajo dejstva in brez sramu vrinjajo groba potvarjanja. Sestavljavci te italijanske publikacije v italijanščini, ki so gotovo na uradnih mestih v Rimu in Trstu, dokazujejo pri tem tudi neverjetno naivnost. Nalogo, ki jim je bila dana, so izvršili skrajno površno in vulgarno. Kakšen je ta «odgovor» se bo videlo iz nekaterih primerov, ki jih bomo tukaj navedli in ki so vzeti iz samega začetka brošure. Na stvar samo pa se bomo povrnili.

Evo eno izmed objavljenih trditev:

«Kardelj dejansko ne more oporekati, da obstaja italijanska večina na STO. Toda on zatrjuje, da je ta večina skoncentrirana v glavnem v mestih in da pripadajo mesta njihovemu zaledju. To je osnovna teza gospoda Kardelja in ona praktično sestavlja celotno njegovo argumentacijo, kajti jugoslovanska brošura ne more prikazati nobenega drugega argumenta, ki ne bi bil polemičen in hkrati tudi zelo malo učinkovit. To njegovo nepreprečljivo in slabo argumentiranje ga vodi do zaključkov, da italijanska večina v mestu mora slediti usodi kmečke manjšine. Če bi bil ta primer predložen pred nekim sodiščem, bi se smatral za preprosto izmikanje, ker je vsakemu, ki ima zdrav razum, jasno, da sta mesto in vas med seboj odvisna. Kot je absurdno reči, da je potrebno narodnostni značaj neke dežele določati edino s prebivalstvom njenih središč, tako je še bolj absurdno trditi, da mora biti njen značaj opredeljen edino na temelju prebivalstva vasi».

Pisci italijanske publikacije v angleščini govorijo ironično, kot da bi tezo o pripadnosti mest kmečkemu zaledju in pomemtakem tudi državi tega zaledja, izmislila Jugoslavija posebno za Trst in istrska mesta in da je to neka teza, ki ne drži in ki bi bila v praksi nepoznana. Ta teza celo ni izključno marksistična, pa četudi je v tem smislu govoril Lenin v svojem spisu «kritične pripombe o nacionalnem vprašanju» (1913. leta).

Mesto pripada zaledju

Poglejmo kaj trdi francoski pisatelj J. Morgan v «Essai sur les Nationalites»:

«Ko se določa narodnost nekega mesta, se ne more ravnati tako, da se ne bi vzelo v poštev kmečko ozemlje, na katerem je mesto. Mesto se ne more dodeliti državi, ako se mu ne da tudi kmečka okolica. Mesto pripada tisti državi, ki je gospodujoča v okolici mesta. Pri tem pa je potrebno voditi račune predvsem o kmečkem prebivalstvu. Če bi se ravnalo drugače, bi se storila največja krivica, in to bi pomenilo izpostaviti novo drnarodi, ki nekaj pomenijo, so žavo nemirom in uporom. Vsi v toku svoje preteklosti osvajali, vsi so posedovali zemlja s tujim prebivalstvom, ozemlja druge narodnosti. Vsi so radi zahtevali zemljo, ki so jo v pretekosti osvojili njihovi predniki. Če bi se upoštevale take težnje, bi to bila krivica». (Stran 21, 22).

Vse to se nanaša na Trst in Jugoslavijo. Francoz J. Morgan je to pisal v zvezi z dobo po prvi svetovni vojni in prav v zvezi s takimi primeri.

Angleški univerzitetni profesor A. J. P Taylor je v svoji študiji «Trieste» (ki je izšla v Londonu leta 1945) pisal izrecno v zvezi z vprašanji jugoslovansko-italijanske razmejitve o mirovni konferenci sledeče:

«Po vsej Evropi, razen v Julijski krajini, je postalo brez dvoma pravilo, da se mora prebivalstvo določenega področja vzeti kot celota in da se mora «jezikovni otok» prilagoditi narodnosti okoliškega področja. Lwov, ki je bil odcepljen od svoje okolice ima morda znatno poljsko skupino, toda kljub temu je Lwov po splošnem priznanju ukrajinsko mesto. Središče Prage je imelo do nedavnega močno nemško skupino, in vendar je Praga postala češka, na kar so pristali vsi, razen Nemcev. Dejansko, kot je pokazala zgodovinska analiza, je bilo vsako mesto v Vzhodni Evropi tudi otok v kmečkem morju, toda vsak otok je moral sprejeti način življenja, kakršno mu je sililo morje okoli njega. Samo pri Slovencih se to pravilo ne upošteva». Taylor tudi zatrjuje, da je meja med Jugoslavijo in Italijo na Soči tudi tam, kjer se furlanska nižina dotika slovenskih planin, Trts pa je na tej strani te meje, in pravi:

«V pogledu tega spornega področja je potrebno uporabiti pravilo, ki je bilo spretjeto povsod v Evropi in odločiti njegovo usodo v razmerju z ono narodnostjo, ki prevladuje v celoti. Mejo bi morali potegniti tam, kjer se koncuje slovenska pokrajina in kjer se začenja italijanska, in to je narodnostna meja, ki se ni menjala že tisoč let. Mesta morajo deliti usodo zaledja (str 14).

Tako bi lahko citirali tudi druge važne avtorje z Zahodna, toda že to je dovolj, za osvetlitev namenov pohlepnih sestavljavcev te italijanske publikacije v angleščini glede na tezo o pripadnosti zaledja.

Promet tržaške luke

Edvard Kardelj zatrjuje, da so gospodarski argumenti in v prvi vrsti promet tržaškega pristaniška proti priključitvi Trsta k Italiji. Zato navaja številke o prometu pristanišča v preteklosti, iz česar se vidi, kako majhen del **V tem prometu je v dobi** avstro-ogrske monarhije imela Italija in kako velik del je odpadel na jugoslovanske zaledje. Sestavljavci «odgovora» odgovarjajo Kardelju takole:

«Zares, pod avstro-ogrskim cesarstvom je bil promet v tržaškem pristanišču v celoti avstrijski in češkoslovaški... Nato je prišla Italija, Jugoslavija pa (bolje povedano one pokrajine Avstro-Ogrskega, ki so pozneje postale Jugoslavija), je zaostajala za njo... Moglo bi se pripomniti — po statističnih podatkih tržaške trgovske zbornice — da je bil promet pod Avstro-Ogrsko razdeljen takole: Avstrija 30,2 odst., Češkoslovaška 21,19 odst., Italija 16 odst., oblasti, ki sedaj tvorijo Jugoslavijo 15,5 odst.; nato sta prišli Madžarska s 8,8 odst. in Nemčija s 6,5 odst.».

Ta predrznost v potvarjanju zaprepašča. Navajajo nekako statistiko Tržaške trgovske zbornice. In prav na temelju te statistike, ki je gotovo najbolj merodajna, stojijo stvari povsem drugače. Leta 1913 je imel promet po suhem, to je promet z zaledjem Trsta, in to je v tej diskusiji bistveno, tako obeležje:

Kranjska 15,45 odst., Slovensko Primorje z Istro 15,55 odst., Stajerska 12,71 odst., Koroška 8,07 odst., Češka in Moravska 25,31 odst., Avstrija 13,83 odst., ostanek kakih 9 odst. se je nanašal na Galicijo, Tirol, Madžarsko, Hrvaško, Nemčijo, Švico, Italijo in druge.

Ako vzamemo v poštev samo Kranjsko bi tedaj odpadlo na jugoslovanske pokrajine onih 15,5 odst., kot to zatrjujejo sestavljavci te italijanske potvorbe. Toda temu je potrebno dodati tudi področje Istre in Slovenskega Primorja, nadalje slovenski del Štajerske, slovenski del Koroške in končno tudi Hrvaške. In v nobenem primeru ni na jugoslovanska področja prišlo manj kot 35 odst. skupnega prometa. Kako so Italijani zreducirali za svoje sedanje potrebe propagande vse to na 15,5 odst., ni jasno. Sama Kranjska je imela 336.060 ton prometa s Trstom, v istem času pa je imela Italija komaj 85,757 ton in kljub temu se pripisuje Italiji 16 odst. prometa, vsem jugoslovanskim pokrajinam skupaj pa samo 15,5 odst.!

Ustavili se bomo na številki, ki se pripisuje Italiji: kako more biti italijanskih 85.757 ton 16 odst., ako je skupni promet tržaškega pristanišča z zaledjem dosegel leta 1913 2,697.545 ton?

Kako nesramno se potvarjajo dejstva se bo videlo šele tedaj, ako povemo, da je bila Italija leta 1913 v prometu s Trstom le neznatno močnejša od same Istre in je pomenila toliko kot tretjina same Goriške, četrtino prometa Kranjske, polovico prometa Nemčije in le nekaj več kot polovico prometa Galicije ali četrtino prometa Češke s Trstom!

To izhaja iz vprav tiste statistike Tržaške trgovske zbornice, ki jo «navaja» ta neresni italijanski pamflet. Vsaka številka, ki so jo navedli, je iz trte izvita.

Promet leta 1912 je prav tako merodajen za določanje, kje je zaledje tržaškega pristanišča, kakor promet iz leta 1913. Od vsega prometa tržaškega pristanišča z zaledjem je tega leta odpadlo na jugoslovanske pokrajine 34,7 odstotka, na češke pokrajine 19,2 odst., na avstrijska področja 25,7 odst., na madžarska področja 6,3, na Italijo 3,6 odst. in še nekaj na razne druge države.

In to so dejstva, ki so zasnovana na temelju analize avtentične in nepobitne statistike Tržaške trgovske zbornice. Ni potrebno posebej poudarjati resnico, ki prihaja pri tem do izraza. Jasno je: Italija ni nikako zaledje Trsta, najvažnejša je torej Jugoslavija!

Da bi se «dokazalo», kako naj bi Jugoslavija ne bila zaledje Trsta, je v italijanski publikaciji v angleščini rečeno tudi sledeče:

«Pozneje, leta 1938, pa četudi so italijansko-jugoslovanski odnosi bili zelo iskreni (to je bilo obdobje prijateljske politike med Mussolinijem in Stojadinovičem), je Jugoslavija uporabljala svoja pristanišča in povsem zanemarjala Trst. Številke prometa so sledeče: Avstrija 32,2 odst., Italija 24 odst., Češkoslovaška 20 odst., Madžarska 7,52 odst., Jugoslavija 5,5 odst., Nemčija 4,9 odstotkov».

In čudno. Te številke so realne, pa četudi danes niso povsem točne, če jih primerjamo z uradnimi statistikami Jugoslavija je tedaj dejansko imela zelo malo prometa s Trstom. Zgodilo se je namreč to, kar se je lahko pričakovalo, ako bi Trst pripadel Italiji. (Smešna je pripomba o Mussoliniju in Stojadinoviču). Rapalska meja je zavirala promet Jugoslavije s Trstom, toda samo na škodo Trsta! Kako naj se tolmači, da je tržaško pristanišče doživljalo resno krizo skozi polnih 25 let italijanske okupacije in da ni nikdar doseglo prometa iz leta 1913? V tem času so druga pristanišča naglo rastla, nekatera pristanišča so celo podvojila svoj promet, Trst pa je ostal v stagnaciji. Italija mu ni mogla nadomestiti zaledja, ki je bilo prvenstveno jugoslovansko, torej na oni strani meje. Jugoslavija je razvijala svoja pristanišča in ta so naglo rasla in skoraj dosezala tržaški promet, in to je povsem normalno. Razen tega naj pripomnimo še eno «malenkost»: V prometu Italije s Trstom iz leta 1938 beležijo, da je znašal ta 24 odst. Pripomniti pa je potrebno, da je okoli 15 odstotkov tega prometa odpadlo na Istro in na Slovensko Primorje (kar je bilo tedaj v mejah Italije) in da je stara Italija še vnaprej imela majhen delež v prometu tržaškega pristanišča. Zakaj je bilo tako? Zato, ker sta Benetke in Genova brutalno zapostavljali Trst in mu nista dali živeti. In to se lahko dokaže s prepričljivimi številkami, ki jih pa danes ne bomo navajali.

Tržačani in Italija

Sestavljavci italijanske publikacije v angleščini poizkušajo pobiti Kardeljevo trditev, da so jugoslovanske nacionalne težnje Tržačanov bile pred italijanskimi in da je tam nekje v sredini 19. stoletja izhajal tisk, ki je govoril o zedinjenju jugoslovanskih narodov. Tu pišejo: Italijanski nacionalni upor od leta 1848 je naletel takoj na dejaven odmev v Trstu, kjer je bila postavljena nacionalna garda, ki je imela očiten italijanski značaj. Se leta 1815. je javni beležnik za mesto Trst Domenico Rossetti izjavil, da je Trst sestavni del Italije. Leta 1821 je tajno patriotsko društvo karbonarjev bilo dejavno v Trstu in Istri».

Lahkoumnost in nespretnost teh potvorb je skrajna. Zakaj sploh uporabljajo motive, ki so glede na italijansko nacionalistično in iredentistično gledišče tako žalostni? In prav gledišče o karbonarjih. Celo sami iredentistični zgodovinarji priznavajo, da karbonarsko gibanje ni imelo nikakega uspeha v Trstu, kjer v začetku 19. stoletja sploh ni bilo nobenega italijanskega nacionalnega občutja. Zato je dovolj čitati njihovega Tamara! Ko piše ideolog in zgodovinar iredentizma Tamaro o razmerah okoli 1840. leta pravi v «Storie di Trieste» takole: «Ljudske množice (Trsta) so bile še daleč od vsakega političnega in nacionalnega občutja. Zadržanje buržoazije pa je bilo povsem ustavno» (to pomeni za Avstrijo, op. ur.) (Druga knjiga str. 270). Kdo je potemtakem bil za Italijo in za priključitev, če so bile ljudske množice povsem nezavedne, medtem ko je bila buržoazija nasprotna! Angelo Vivante trdi, da «unitaristična občutja ne obstajajo (v Trstu) tako rekoč še do ustanovitve kraljevine Italije leta 1861». (Iredentismo adriatico str. 2) in šele tedaj se pojavlja med posameznimi poedinci, in še dolgo pozneje se iredentizem ne more ukoreniti za množico. Kakšen pomen ima poklicati kot pričo glede italijanstva Trsta in unitaristične ideje Rossettija, ki je po odhodu Francozov iz Trsta slavil vrnitev Avstrije kot vrnitev k «svobodi miru in trgovini» in bil izrazit avstrofil, kot ga ocenjuje Tamaro (str. 246). Rossetti je celo pisal dramo v času Avstrije in cesarja, v kateri je bila poudarjena lojalnost in teza, da mora imeti Trst avtonomijo, vendar pa v okviru avstrijskega cesarstva? Čemu še govoriti, da je revolucionarnega leta 1948 italijanski nacionalni upor naletel v Trstu na «dejaven odmev», ko pa je res ravno narobe?

IVE MIHOVILOVIĆ

(Nadaljevanje sledi)

S solističnega koncerta v Avditoriju

Pianist Gabrijel Devetak in tenorist Rudolf Francl sta nastopila v sredo v Avditoriju.

DEVINSKI:

NE V TUJINO!

Ne v tujino, ne v tujino!
Tam ni sonca, ni cvetic
tam ni bratov, ni sestric.

Ne v tujino, ne v daljino!
Brazde orjejo tam v čelo,
režejo jih v lice velo.

Ne v tujino, ne v tujino!
Tam zapuščen, zgubljen, sam,
klel boš noč in klel boš dan.

Ne v tujino!... Domovino,
v tujem izgubljeni sin,
klical bodeš si v spomin...

KJE TIČI VZROK, DA FRANCIJA NI KOS VIETMINŠKIM «UPORNIKOM»

HO-ČI-MINHOVA VOJSKA

Indokina je že več let stalno na dnevnem redu v svetovnem tisku in od časa do časa zavzema večkolonske naslove na prvih straneh svetovnega tiska. Tudi zadnje čase se je precej pisalo o indokitajski vojni in to kljub velikemu zanimanju, ki je vladalo za berlinsko konferenco. Tudi mi smo že mnogo pisali o tem, vendar se bomo danes omejili samo na opis konkretnega činitelja vsega tega dogajanja v Indokini. Mislimo namreč na Hočiminhovo vojsko. Zbrali smo namreč nekaj podatkov, ki bodo verjetno marsikoga zanimali, ki bodo vsaj do neke meje obrazložili tisto tajnost, katere še niso mogli odkriti francoski generali, ki se borijo proti njej.

Neki star rek pravi: «Ako se borec dobro bori, moramo iskati vzrok v dejstvu, da se bori za ideal, ki je dober». Vse Hočiminhove vojaške sile moremo razdeliti v tri skupine.

V prvo spadajo redne čete, v drugo spadajo pokrajinske, tretja sila pa so partizani v tistih predelih, katere še nadzirajo francoske okupacijske čete.

Hočiminhove redne čete štejejo okoli 400.000 mož, ki so razdeljeni v približno 10 divizij. Te divizije nosijo številke, ki se vrstijo od 304 do 351. Velik del teh čet je koncentriran v planinskih predelih ter na Platoju, ki obdaja Tonkinško delto. Te čete se med poletnimi meseci držijo svojih taborišč, odnosno svojih baz in se spuščajo v dolino v borbo le v zimskem obdobju, ko je teren pripraven za borbo. Poletni meseci so namreč v tistih džunglah južne in srednje Indokine tako rekoč neprehodni zaradi močvirij in voda. Poleg omenjenih divizij spada k rednim četam še ena artilerijska divizija ter 351. inženirska divizija, ki je na razpolago vrhovnemu poveljstvu.

Značilnost Hočiminhove vojske je, da izhaja večina komandnega kadra iz kmečkih slojev, ki pravzaprav tvorijo velikansko večino vsega moštva. Hočiminh ima svoje vojaške šole v severnem predelu Vjetnama in nekatere verjetno tudi v ljudski republiki Kitajski v okolici Mong Ceja in Cen Fua. Danes ne srečamo več nobenega vjetminškega častnika ali podčastnika, ki bi ne bil končal eno teh šol ali tečajev. Poleg tega ima tudi navadna vojska svojo strokovno šolo, vežbanja, ki jo morajo vsi vojaki dokončati, perdno gredo v borbo. Poleg komandnega kadra je v vojski uveden tudi komisarski kader, kateremu je poverjena politična vzgoja vojske.

V Hočiminhovi vojski nimamo činov, to se pravi vsak poveljnik ali komandir ima svoj čin po položaju, po svoji funkciji. Iz tega sledi, da so vsi komandirji čet ter poveljniki večjih formacij v istem činu, le da jih loči položaj, ki ga zavzemajo v vojski. Vsa vojska ima sicer malenkostno plačo, ki obstaja v prehrambenih artiklih in častniki dobijo le malenkostno večji obrok ter poseben obrok za družino.

Kaj pa orožje? Leta 1946 je bilo orožje večidel francoskega porekla, ostalo pa angleškega, ameriškega, ruskega, nemškega, kakor tudi japonskega porekla (to so Hočiminhovi borci zaplenili Francozom ali pa pobrali v raznih skladiščih). Del orožja pa so si nabavili od Čangkajškove vojske v Hong Kongu. Današnja oborožitev Hočiminhove vojske pa je skoraj izključno kitajskega izvora ali pa iz tovarn in delavnic, ki so jih sami zgradili. Ko so Hočiminhovi borci zasedli železniška skladišča v severnemu Anamu ter neka mesteca ob Tonkinški delti so Hočiminhovi borci pobrali tam vse stroje in delavnice ter si organizirali v planinskih predelih svoje orožarne. V začetku so izdelovali zelo preproste mine, pozneje pa so pričeli z bolj preciznim delom. Danes izdelujejo tam posebne metalce min s primerom 50 in 185 mm in celo zelo dobre bacuoka s primerom 60 do 65 mm. Hočiminhova vojska nadalje izdeluje v teh delavnicah tudi svoje puške ter brzostrelke. Slednje so pa dokaj primitivne. Višek te njihove iznajdljivosti pa je top, ki le malo zaostaja za najmodernejšim navadnim francoskim topom.

Največji preobrat v oboroževanju Hočiminhove vojske je nastal leta 1949 ko so se na mejo Vietnama pojavile Maocetungove čete. To nam najbolje prikaže številčna oborožitev Hočiminhove vojske. Vzemimo za primer deveti polk 104. divizije leta 1949 torej pred prihodom Maocetungovih čet je ta polk štel 1800 borcev, ki so bili razdeljeni v šest bataljonov. Ves polk je imel tedaj sledečo oborožitev: dva metalca min, 2 topa, s 75 mm primera, 2 strojnici, ostalo pa puške. Ta ista enota pa šteje danes 3584 borcev, ki so razdeljeni v tri bataljone. Sedanja oborožitev pa je sledeča 24 metalcev min, 9 modernih topov, 18 strojnic, 900 pušk, 180 brzostrelk, 9 bazouka in 15.000 granat.

Če pogledamo oborožitev francoske vojske, bomo videli sledeče: en francoski polk ima cca 624 pušk, 133 brzostrelk, 4 metalce min od 81 mm premera, 8 metalcev min od 6 mm, dalje 8 strojnic ter 36 metalcev granat. Torej kljub temu, da imajo Francozi na svoji strani staro francosko vojno industrijo in kljub temu, da jih danes zalaga z orožjem Amerika, je oborožitev francoske vojske približno enaka oborožitvi Hočiminhove vojske. Povsem razumljivo, da bi mogla francoska vojska imeti vse kaj drugega, vendar pa je tudi res, da je tam teren tak, da ne dopušča drugega orožja. Seveda imajo Francozi to prednost, da so njihove zaloge vedno polne (dočim je za Hočiminhovo vojsko to stalen problem) ter da imajo Francozi na razpolago močno zrakoplovstvo, kateremu se je v zadnjem času pridružilo še ameriško, kar je prav gotovo povzročilo v svetu dokaj ostre kritike na račun Američanov.

Toda ta prednost je venderle dvomljiva, kajti pred kratkim je 300 Hočiminhovih pilotov končalo šolo nekje na Kitajskem in pred dnevi se je v borbah že pojavilo Hočiminhovo letalstvo.

Oglejmo si sedaj Hočiminhovo osvobodilno borbo tudi z drugega gledišča. Vojaki so skrajno lahko oboroženi in opremljeni. Vsak borec nosi s seboj le 2 kg hrane ter manjšo količino riža, ki naj bi mu zadostovala za 7 dni. Poleg tega pa nosi 200 nabojev in 4 ročne granate. Obleka regularne Hočiminhove vojske je izredno lahka in primerna za velike premike, in zato se ta vojska brez večjih težav premika skozi neprehodne predele indokitajske džungle, skozi močvirja, reke, in francoska vojska ji zato ne more slediti. Vojska se za vsak napad temeljito pripravi, poleg tega pa ima na svoji strani vse ljudstvo, ki ji pomaga pri premikih, kakor tudi v obveščevalni službi, tako da se polk ali divizija lahko v eni noči umakne ali pa približa na 30 km, ne da bi Francozi zato zvedeli. Kar se tiče socialnega sestava Hočiminhove vojske velja sledeče: 48 odst. Hočiminhovih vojakov so brezzemljaši, to je pravi poljedelski proletariat; 46 odst. je malih kmetov; 4 odst. pa srednjih kmetov; le 1 odst. odpade na intelektualce.

Ko so Francozi zasliševali določeno število zajetih vjetminskih vojakov, so ugotovili, da bi se večina rada vrnila v Hočiminhovo vojsko ter da so le redki, ki bi se radi vrnili v civilno službo, nihče pa bi ne hotel ostati v francoski vojski. To je eden od ključev, zakaj doživlja Hočiminh stalne uspehe, hkrati pa vzrok francoskih neuspehov. Francoski vojaki in tudi častniki, kljub svojemu ponosu priznavajo, da so Hočiminhovi borci izredno pogumni in vztrajni. Razlog za to je preprost. Francoski vojaki v Vietnamu ne morejo imeti vojne v Indokini za pravično. Interesi francoske buržoazije, interesi istih krogov, ki danes vztrajajo v borbi proti Hočiminhu, nimajo s francoskim borcem najmanjše zveze.

Pevski zbor «Ivan Cankar», ki bo nastopil s samostojnim koncertom v nedeljo v Avditoriju.

NOV RADAR ZA LETALA

Britanska letalska družba BOAC upa, da bo novi radar za letala gotov že ob času, ko bodo na njenih progah čez Južni Atlantik pričela obratovati nova reakcijska potniška letala «Comet II». Predsednik družbe BOAC je nedavno izjavil, da je glavna naloga nove radarske naprave, ki je zgolj varnostnega značaja, opozoriti na nevarne sestave oblakov, ki krožijo nad in pod letalom; na zelo visoko pokrajino ter sploh na vse druge predmete, kot na primer na letala, ki se nahajajo na isti progi

Če se bo nova naprava obnesla, jo bodo namestili tudi na drugih vrstah letal. V normalnih okoliščinah na letalih ni potrebno namestiti radarskega aparata, kajti višina pokrajine nad katero letalo leti, je običajno razvidna iz zemljevidov ter gore piloti lahko z navadnimi navigacijskimi instrumenti preletijo, oziroma se jim izognejo, s čimer se izognejo tudi vsem nesrečam. Nova naprava pa bo popolnoma odpravila vsako nevarnost, tudi človekove zmote, neugodne vremenske prilike itd.

13 V. BARTOL: NOVA JUGOSLAVIJA - NEZNANA JUGOSLAVIJA

Vrh Lovčena - na Njegoševem grobu

Trikratni knez - O tolmačenjih «Gorskega venca» - «Francuzi» in «pejzani» - Filozofska, politična in etična globina «Gorskega venca» - Veličasten razgled na vse strani z vrha Lovčena

Se v nedeljo, ko sem si bil ogledal Njegošev muzej, smo se odpeljali proti Lovćenu. Odhod je bil 13. decembra ob dveh popoldne.

Vse naokrog so silne planine. Pot pelje skozi skalovje, si... sam kras. Z mano so Čedo Vuković, Vukašin, Perović in Radoslav Rotković. Pri volanu je simpatični Milo Bošković, ki nas je naslednji dan peljal tudi v Titograd. Pravijo mi, da so bili nekoč gozdovi vse od Cetinja do pod Lovćen. Posekali da so jih Avstrijci in deloma v stari Jugoslaviji. Nikjer na svoji poti nisem opazil toliko slabih spominov na bivšo Jugoslavijo kot prav v Črni gori in pozneje v Makedoniji.

Pot pelje do Lovćena. Od tam smo šli po skaloviti stezi na vrh, na katerem stoji Njegoševa grobnica. Ta je preprost, estetsko kristalno čist monument, ki se zdi, kot da bi bil rastel iz gole skale. Kakor orel gleda z vrha doli na eno stran na Cetinje, na drugo na vas Njeguše. Krog in krog so črnogorske planine. Spomenik sam je zgrajen v bizantinskem slogu, okrogel, s kupolo, vrh katere je preprost križ iz belega marmorja.

V grobnico nismo mogli, ker nismo dobili ključarja. V njej počivajo kosti velikega pesnika, sodobnika in člana velike plejade romantičnih genijev: Byrona, Puškina, Mickiewicza, Mache, Prešerna. Svojevrsten in vsem ostalim neenak je izrastel iz skalnatih tal svoje domovine, krožeč s svojim orlovskim pogledom daleč naokrog po svetu. Bil je trikraten knez: cerkveni, posvetni in knez v poeziji. Toda visoki romantični zanos ga je povezoval z ostalimi poetskimi sobrati.

Moji tovariši so mi govorili o izvoru Njegoševe rodovine. Njegovi predniki pa so bili Hercegovci, ki so se pred sto leti izselili v Albanijo pod goro Njegoš in od tu so pribežali pred Turki v Črno goro pod Lovćen in dali svoji vasi ime po albanski gori.

Mnogo je bilo doslej tolmačenj «Gorskega venca», tega osrednjega Njegoševega pesniškega dela. Vendar se dajo ta različna tolmačenja zbrati kot dva velika osnovna vidika: Prvo tolmačenje gleda v «Gorskem vencu» šopek, zavit iz različnih junaških narodnih pesmi in iz izrekov ljudske modrosti. Tako je bilo na primer tolmačenje slovenskih recenzentov ob izidu prvega slovenskega prevoda, ki ga je opravil l. 1907 Rajko Perušek, ti recenzenti so delo prav zato, ker so v njem videli nekakšen skupek folklora, neblagohotno ocenili in ga celo odklonili. Ne morem si kaj, da ne bi videl tako tolmačenje tudi v odrski priredbi prvaka beograjske drame Raše Plaovića, ki smo jo gledali pred dvema letoma v «Narodnem pozorištu» ob gostovanju tržaškega gledališča po Jugoslaviji. V tem mišljenju me potrjuje tudi duhovita anekdota, ki sem jo slišal iz ust samega dr. Iva Andrića.

Skupina srbskih literatov, ki se oslanjajo na umetnostne struje Zahoda, predvsem Francozov, katerih vpliv na srbske umetnike je bil od nekdaj zelo močan, je obsodila predstavo «Gorskega venca» kot zastarel folklor. Tem zahodno usmerjenim modernistom so dali pristaši «narodne umetnosti» vzdevek «Francuzi». Prav tisti čas pa je beograjsko «Gradsko pozorište» uprizorilo komad modernega francoskega avtorja, če se ne motim, Anouilha. Ta komad «Francuzov» pa so napadli njihovi nasprotniki, ki so jim «Francuzi» dali vzdevek «pejzani» (paysans, kmetje).

Povprašali so Iva Andrića, ki je po rodu Bosanec in ima za seboj večletno diplomatsko kariero, kaj on sodi o tem sporu, ali je za «Francuze» ali pa za «pejzane». Tako je spregovorila modrost Bosanca in diplomata: «Bilo bi dobro, če bi se «pejzani» naučili francosko, «Francuzi» pa — srbsko!»

Drugo, globlje tolmačenje «Gorskega venca» vidi v delu veliko filozofsko, etično in politično zamisel, odeto v umetniško obliko. Da je to tolmačenje bliže duhu avtorja, o tem pričajo naslovi dela, ki jih je pesnik prvotno v rokopisu namenil svoji stvaritvi, kot so «Kresanje iskre» ali «Ukresana iskra» («Izvijanje iskre, «Izviiskra» in «Izvita iskra»)

Jedro «Gorskega venca» je visoko etično, politično in filozofsko vprašanje: ali sme majhen svobodoljuben in junaški narod, ki ga ogroža mogočen sosed (v tem primeru Turki) uporabiti vsa, tudi najbolj kruta sredstva, da ohrani svojo svobodo in s tem tudi lastno narodno bit. To vprašanje stopi z neizprosno živostjo pred črnogorskega vladiko Danila, enega izmed Njegoševih prednikov (vladika Danilo, rojen v Njeguših ok. 1670, umrl l. 1735. Za vladiko je bil posvečen leta 1700). Petar Petrović Negoš, ki je bil sam kot vladika v podobnem položaju, postavi vladiko Danila v središče svoje dramatične pesnitve. Zmerom večja postaja moč in oholost domačih poturčencev. Že imajo na samem Centinju mošejo, že se z njenega minareta vsako jutro oglaša hodža, na molitev v čast Alahu in njegovemu zemeljskemu namestniku, sultanu v Istanbulu (Carigradu). Mnogo črnogorskih plemen je razdeljenih na muslimane in kristjane. Toda muslimani v Črni gori ne pomenijo samo tujo vero, marveč tudi sultanovo nadoblast nad svobodoljubnimi Črnogorci.

Težka, odgovornosti polna je odločitev vladike Danila. Ali naj izzove bratomorno državljansko vojno (ali ni morda vendarle bolje, da potrpi in se sprijazni s počasnim poturčenjem, kot pa da sproži strašno krvolitje?)

Vrh Lovćena zborujejo poglavarji in knezi črnogorskih plemen. Trda noč je in vladika Danilo sam s sabo — med drugim — takole premišljuje:

Ko o zboru našem premišljujem,
groze plamen se razpalja v [meni:
klali bratje bodo se med sabo,
a krvniki silni in napastni
seme nam zatro v neveste krilu.
Strašni dan ti, o ti dan [nesrečni,
ki v življenje to si me poklical!

Toda eden izmed poglavarjev, Vuk Mićunović, skrivaj posluša vladikove besede in ga bojevito zavrne:

Ne, vladika, tega ne govori!
Kakšna reva pa te je zadela,
da tu javkaš kakor mila Jera
in potapljaš se v nesreči srbski?
Pusti takšno črno govorjenje,
mož trpi, le ženska jadikuje,
malo prida je glavar plašljivec.

(Prevod Alojza Gradnika)

Sam vladika občuti in nosi vso težo moralne odgovornosti za tako krvavo odločitev. Glavarji in knezi plemen, njegovi bojni petelini, silijo na boj do iztrebljenja enih ali drugih.

Dogodki se prehitevajo. Poturčenci so zmerom bolj nesramni. Že ugrabijo črnogorsko dekle, že izvabijo junaka, mladega Batrića, v past, mu odsečejo glavo in jo razpostavijo na obzidju Mostarja. Tu ni več oklevanja. Nekaj treba ukreniti. Vladika se odloči za hud in radikalen ukrep: za iztrebljenje poturčencev v Črni gori.

To iztrebljanje, ta pokol poturčencev se izvrši na sam božični dan in traja do novega leta.

Za obleko tej težki in globoki literarni zamisli, ki je privrela pesniku iz krvavega doživljanja sedanjosti, a jo je presadil za stoletje nazaj, je bil Njegošu dan na razpolago idealen pesniški material: bogastvo srbske narodne pesmi in ljudske modrosti. K taki uporabi narodnega zakladja ga je spodbujal Vuk Karadžić, Njegošu je bilo mogoče uresničiti tisto, kar je Kopitar terjal tudi — neupravičeno — od slovenskega poeta. Prešeren na primer takega materiala ni imel na razpolago. On je moral skrojiti obleko za svoje pesniške zamisli — sam.

Kajti v bistvu je pri Njegošu uporaba narodnega zaklada samo obleka, v katero je ovil težko in globoko filozofsko jedro svoje pesnitve. Kdor vidi v «Gorskem vencu» samo šopek narodnega blaga, samo folklor, ni doumel bistva Njegoševe umetnine.

Na Cetinju sem si pribeležil v zapiske: «Kompozicija Gorskega venca je dramsko tehnično nevzdržna. Kljub temu je pesnitev genialen umotvor. Tehnično je tudi «Faust» nekakšen monstrum. Kljub temu je najgenialnejši produkt in prikaz moderne dobe. Marsikatera tehnično popolna «umetnina» je kratkotrajnega pomena. Veleum se težko prebije skozi materijo, lahek talent jo obrača po mili volji. «Gorski venec» in «Faust» sta ekstrakt vzvišenih duhov, sta odraz visoke misli, visoke filozofije, orlovskega pogleda na svet... Njegošu je narodna pesem material, ki se ga služi njegov duh, da bi se mogel laže manifestirati. Če bi bil živel v drugih okolnostih, bi se bil služil drugačnega materiala. Končni efekt bi bil sličen: namreč kar se duha, filozofije tiče. Narodna pesem je vsekakor v takih rokah, kot so bile Njegoševe, hvaležen gradbeni material. V njej je polno modrih izrekov, ki so ekstrakt zgodovinskih izkušenj in življenjskih resnic rodov...»

* * *

Ko smo prišli na vrh Lovćena, se je sonce že bližalo zatonu. Nad morjem, nad Boko Kotorsko so se gromadili in se prelivali gosti, belkasti oblaki. Nebo nad nami je bilo jasno. Med gorami, med verigami planin so se gomilile silne okroglaste mase novih oblakov. Vendar je bil razgled na vse strani odprt, tako neskončna je razsežnost pokrajine, ki jo gledaš pod sabo.

Globoko doli v kotlini, proti jugu, smo zagledali Skadarsko jezero. Dva skupaj zrasla hriba, ki sta se nam zdela s te višine kakor pritlikavca in sta bila podobna Smarni gori, sta se prekrasno zrcalila v jezeru.

Tam v daljavi, na jugu, je kipela veriga silnih planin do neba. Durmitor se je videl v vsem veličastju, Orijen je bil odrezan pod vrhom od oblaka, čigar konec se je zdel potegnjen kakor z ravnilom. Na nasprotni strani so se videle bosanske in hercegovske gore.

Toda na jugu, še niže, se je pela proti nebu dolga, silna, zobčasta veriga albanskih planin. Preko njih se je v prvi svetovni vojni umikala junaška srbska vojska pred premočjo nemških divizij, ki so prihitele poraženi avstrijski armadi na pomoč.

Barva neba in oblaki na njem so se vsak trenutek izpreminjali. Čim niže je zahajalo sonce, tem bolj so se rdečili belkasti oblaki. Zdaj tu, zdaj tam je spreletel oblak rožnat žar. Naenkrat so zagoreli kakor v ognjenem siju tudi oblaki tik pod nami, obl

TRST, petek 26. februarja 1954

VREME Vremenska napoved za danes: Jasno in topleje. — Včeraj je v Trstu dosegla najvišja temperatura 6.9 stopinj; najnižja pa —1.1 stopinjo.

PRIMORSKI DNEVNIK

RADIO Opozarjamo vas na sledeče oddaje: **Jug. cona Trsta:** 17.24: Vatroslav Lisinski: Bellona, koncertna uvertura - Lahko noč. **Trst II.:** 21.00: Tržaški kulturni razgledi. **Trst I.:** 21.05: Simfonični koncert dirigira F. Previtali. **Slovenija:** 16.15: Komorni koncert dei jugoslovanskih skladateljev.

NOVICE IZ VSEGA SVETA

Revolucija v Siriji

Šišakli odstopil in zapustil državo

Oblast je prevzelo „Vojaško revolucionarno gibanje" Šišakli je izjavil, da odstopa, zato da prepreči prelivanje krvi - Zopet v ospredju načrt o „veliki Siriji"?

BEYRUT, 25. — V Siriji je izbruhnil nova vojaški upor. Nocoj je radio Damask javil, da je predsednik Šišakli sporočil svojo ostavko sirijski poslanski zbornici in da je zvečer z letalom odpotoval iz Sirije.

V pismu, ki ga je poslal parlamentu, pravi Šišakli: «Da preprečim prelivanje krvi ljudstva, ki ga ljubim, vojske, za katero bi se žrtvoval, in arabske domovine, ki sem ji hotel služiti z iskrenostjo, podajam ostavko na položaj predsednika sirijske republike v roke sirijskega ljudstva v upanju, da bom na ta način služil svoji domovini».

Upor se je začel v Aleppu. Od tu je radio pozival vse oborožene sile, naj se pridružijo četam Severne Sirije proti sedanjemu režimu v Damasku. Poziv je bil sestavljen v imenu «svobodnih področij» na severu in je javljal, da se ta področja odcepljajo za sedaj od ostale Sirije. Poziv so podpisali vojaški poveljniki «severnih, zahodnih in vzhodnih področij» in v njem je bilo rečeno, da vse dotlej, dokler bo Šišakli ostal na oblasti, bo Severna Sirija ločena od Damaska, ter je pozival Šišaklija, naj odstopi, da prepreči prelivanje krvi. Radio je tudi javil, da je bilo ustanovljeno «vojaško revolucionarno gibanje» pod vodstvom polkovnika Mustafe Hamduna, ki mu pomagata vojaška poveljnika severnozahodnega in vzhodnega področja.

V libanonski prestolnici Beyrutu so tudi ujeli več oddaj radia Aleppo, v katerih se poroča o vojaškem uporu. Proglasi, ki jih je radio oddajal, pa so imeli podpis polkovnika Amina Abu Assafa. Radio je med drugim obtožil generala Šišaklija, da je izdal smotre revolucije, na podlagi katere je prišel na oblast. Ti smotri pa so: «odprava korupcije v deželi, uvedba demokratičnega in ljudskega režima, enotnost arabskega naroda, osvoboditev Palestine».

Iz Ammana so zvečer javili, da so se uporu pridružila tudi južna področja pod poveljstvom polkovnika Kabbanija.

Agencija «France Presse» javlja, da je iz Aleppa dobila izjavo, ki nosi podpis poveljnikov severnih, vzhodnih, zahodnih in centralnih področij in ki pravi: «Gibanje, ki smo ga začeli, odgovarja željam ljudstva, je izključno notranjega značaja in na noben način ne zadeva zunanjega položaja Sirije in tudi ne njenih mednarodnih obveznosti».

Izjava dodaja, da vojska nima nobene politične ambicije in da se bo vrnila v vojašnice, ko bo izpolnila svojo poslanstvo.

Mesta v Severni in Vzhodni Siriji pa tudi v Centralni so vedno bila v sporu z Damaskom zaradi prevelike centralizacije v njihovo škodo.

Nazem Koudsi, ki je med glavnimi voditelji ljudske stranke, je pripravil načrt za združitev Sirije z Irakom, ko je bil predsednik vlade. Isti načrt je povzel v velikih obrisih iraški ministrski predsednik Jamali na zadnjem zasedanju Arabske lige. Še včeraj je Jamali v nekem svojem govoru izjavil: «Pravim vam, da če bi bila Sirija svobodna, se z načrtom o združitvi ne bi odlagalo niti en dan».

Morda je bil to znak za upor? Sicer pa se je že nekaj časa govorilo, da je bila v Iraku ustanovljena vlada «svobodne Sirije» pod vodstvom polkovnika Mohameda Safe. Zdi se, da je bil upor skrbno pripravljen. Na severu pa je bil upor mogoč, ker je tamkajšnje prebivalstvo povečini sovražno razpoloženo do Damaska in ker je upor vodila vojska.

Glavnina vojske je na meji z Izraelom in dve brigadi sta v Gebelu Druzov, kjer ni še znano, ali je položaj spet normalen. Uspeh današnjega upora pomeni povratek na oblast ljudske stranke, ki bo morda skušala izvesti, kar ji leta 1951 ni uspelo, to je ustanovitev «velike Sirije» z združitvijo z Irakom.

Eisenhower ponudil vojaško pomoč Indiji

WASHINGTON, 25. — Bela hiša je danes objavila, da je predsednik Eisenhower naslovil na indijskega ministrskega predsednika Nehruja pismo, v katerem ga obvešča, da bodo Združene države sklenile s Pakistanom sporazum o vojaški pomoči.

V pismu pravi Eisenhower med drugim:

«Pošiljam Vam to osebno poslanico, kar Vas želim obvestiti o svojem sklepu, da podelimo vojaško pomoč Pakistanu, še preden postane javen in zato, ker želim, da bi zvedeli neposredno od mene, da ta korak ne bo v nobenem primeru vplival na prijateljstvo, ki ga gojimo do Indije. Prav obratno, nenehno si bomo prizadevali, da okrepimo toplo in trdno prijateljstvo med našima deželama.»

Nato omenja Eisenhower, da je tako Združenim državam kot Indiji želja po miru skupna. Ceprav si vsaka po svoje tolmačita sedanje okoliščine in čeprav sta njiju gledanji glede poti, ki vodi do dosege skupnih ciljev, različni, se strinjata, da imajo suverene države pravico in dolžnost, da odločajo po lastni presoji. Nadalje pripominja, da je po zrelem premisleku vprašanja, kako se upreti morebitnemu napadu na Srednjem vzhodu, prepričan, da bodo posvetovanja med Pakistanom in Turčijo glede problema, ki je v zvezi z varnostjo, v prid ne samo koristim Pakistana in Turčije, ampak vsega «svobodnega» sveta.

«Kar nameravamo storiti in s čimer je Pakistan sporazumen, ni nikakor naperjeno proti Indiji. In v zvezi s tem javno potrjujem, da bi v primeru, da bi katera koli država s Pakistanom vred zlorabila našo pomoč in jo uporabila za napad na kako drugo državo, v skladu z oblastjo, ki mi jo daje ustava, takoj storil ustrezajoče korake v Združenih narodih in izven njih, da preprečim tak napad. Prepričan sem, da je pakistansko-turški sporazum o sodelovanju, o katerem zdaj razpravljajo, zdrav dokaz o obrambnih namenih, ki jih imata ti državi.»

Eisenhower omenja nadalje, da bo kongresu priporočil nadaljevanje gospodarske in tehnične pomoči Indiji, ker je njen gospodarski napredek prvenstven pogoj za politično stalnost in moč.

«Če bi indijska vlada prišla do prepričanja, da ji je spričo okolnosti potrebna vojaška pomoč take vrste, kot jo predvideva naš zakon o vzajemni varnosti, bodite, prosim, uverjeni, da bom Vašo prošnjo proučil z največjo naklonjenostjo», pravi predsednik Eisenhower ob koncu svojega pisma.

Iz Novega Delhija javljajo, da indijska vlada skrbno proučuje Eisenhowerjevo pismo in da bo Nehrujev odgovor poslan čez eden ali dva dni.

Material „off shore" izdelan v tovarnah FLRJ

BEOGRAD, 25. — Jugoslovanske tovarne so izdelale prvo serijo materiala, ki so ga lani naročile v Jugoslaviji ZDA na podlagi pogodbe «off shore» programa v znesku 5 milijonov 400.000 dolarjev. Pričakuje se, da bodo v kratkem prispeli v Jugoslavijo ameriški vojaški strokovnjaki, ki bodo material pregledali in ga nato izročili JLA, kateri je namenjen.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

KOMEMORACIJA NAŠEGA ROJAKA SREČKA KUMARJA

Biti nam mora za zgled ljubezni do naše glasbe in pesmi

V prostorih ZSPD v Ulici Ascoli št. 1 je bila v sredo zvečer svečana komemoracija pokojnega primorskega glasbenika Srečka Kumarja. Prostori ZSPD so bili polni starejših ljudi, ki so pokojnika poznali in ljubili ter številne mladine, kateri je posvetil mnogo truda.

Prof. Bednarik se je v imenu vseh goriških Slovencev, katerim ni bilo dano, da bi se udeležili pogreba, poslovil od Srečka Kumarja. Zatem je ženski zbor iz Gorice zapel pod vodstvom prof. Severja «Nagrobnico». Misli prisotnih so bile pri visokemu človeku sivih las, ki je vse svoje življenje posvetil glasbi in lepi slovanski pesmi.

Iz govora, ki ga je imel prof. Anton Sever, smo Goričani izvedeli marsikaj o življenju in delu briškega rojaka Srečka Kumarja, kar je posebno mladi generaciji bilo do sedaj še premalo znano.

«Rojenice so mu položile v zibel prečudna svojstva: za mirno in urejeno življenje nima niti daru, niti smisla: v njem je dih poezije, sanj, irealizma in vere v lepoto. Srečko Kumar je bil silno delaven človek in se je pri delu vsega žrtvoval. Da je bilo tako, potrjuje dejstvo, da mu je srce odpovedalo prav pri klavirju, ko je z besedo in z igro tolmačil lastno zamisel o podajanju neke skladbe. Po vsem svojem bistvu je bil ustvarjen za apostola glasbe. Koder je hodil, povsod je vnašal v delo sveži polet in navdušenje. Povsod je navezal stike s kulturnimi delavci. Kot glasbenik je pokojni imel temeljito strokovno izobrazbo. Spoštoval je starejše, pa tudi mlajše skladatelje. Kakor po Sloveniji, tako tudi drugod, je rad izvajal dobra in modernejše usmerjena dela in pripomogel s tem marsikateremu skladatelju k priznanju in uveljavljenju».

Zelo pomemben je bil kot organizator pevskih zborov. Pri tem je tov. Sever zbranim orisal težave, toda veliko voljo, ki jo je imel Srečko Kumar pri organiziranju pevskega zbora slovenskega učiteljstva Julijske krajine. Ta zbor je štel 120 učiteljev in učiteljic iz Slovenskega Primorja in je doživljal uspehe tudi takrat, ko so bil pogoji za njegov obstoj, zaradi porajajočega se fašizma, zelo težavni. Srečko Kumar nam je zatorej za vzgled, da moramo gojiti slovensko glasbo in petje, pa čeprav so pogoji še hujši. Tudi potem ko je odšel v Slovenijo, kakor večina slovenskih učiteljev, ki jih je pregnala italijanska država, je Srečko Kumar nadaljeval z organiziranjem pevskih zborov slovenskega učiteljstva v Ljubljani, nato pa v Beogradu. Toda pevskih vaj ni Srečko Kumar organiziral samo zaradi petja samega, ampak jih je združil z dobro urejenimi pevovodskimi tečaji. Vodil je tudi zbore Glasbene Matice v Ljubljani, nato «Kolo» v Zagrebu, zelo znani moški zbor Korpusa narodne odbrane v Beogradu. Njegova prava stroka pa je bil klavir. Na tem področju je kot pedagog bil pristaš tako zvane težnostne tehnike. Se marsikaj je Goričanom na komemoraciji primorskega glasbenika povedal tov. Sever. Predvsem pa je podčrtal važnost, ki jo imajo glasbene publikacije, ki jih je pokojnik urejeval in izdajal, takoj po prvi svetovni vojni v Trstu in nato v Zagrebu. «Grlica» je najboljša zbirka mladinske glasbe vseh jugoslovanskih narodov, s katero se mi lahko ponašamo tudi pred drugimi večjimi narodi sveta. Bil je resnični reformator mladinske glasbe in to bo ostalo trajne važnosti in v večen spomin na Srečka Kumarja.

Srečko Kumar je po osvoboditvi najprej v Gorici, posebno pa v Kopru položil vse svoje znanje na razpolago Primorske, zlasti istrskemu ljudstvu in v tem delu, ki bo ostalo večno, je klonilo njegovo utrujeno srce.

Moški zbor, sestavljen iz pevcev iz Gorice in iz okoliških vasi, je ob zaključku občuteno zapel «Vigred», goriški ženski zbor pa «Pojdem v Rute» t. j. koroško narodno «Sloves».

S SEJE OBČINSKEGA SVETA

V KOMISIJI ZA GRADNJE NI NOBENEGA SLOVENCA

Novi člani - O položaju v ladjedelnicah bodo razpravljali ta teden

V sredo ob 18. uri so se v občinski dvorani zbrali k redni seji goriški občinski svetovalci. Se preden so začeli obravnavati prvo točko je prosil za besedo občinski svetovalec Batti, ki je vprašal župana, če je upravni odbor seznanjen s težavnim položajem, ki je zaradi pomanjkanja naročil nastal v tržiških podjetjih CRDA. Dr. Bernardis je odgovoril, da bo občinski upravni odbor o tej stvari razpravljal ta teden.

Pri izvolitvi novih članov v občinsko komisijo za gradnje v goriški občini je prišlo do precej razburljive diskusije. Poleg župana, sanitetnega referenta, glavnega inženirja občinskega tehničnega urada, predstavnika gasilcev in nadzorništva za spomenike sestavlja komisijo za gradnje še šest članov, katere sicer predlaga zveza arhitektov in ostalih podobnih strokovnih organizacij, (geometrov in tehničnih izvedencev) vendar pa jih odobri dokončno le občinski svet. Prav zaradi tega so slovenski občinski svetovalci, ko so izvedeli za predloge strokovnih združenj, vprašali župana o načinu sestavljanja komisije za gradnje. Razvidno je bilo namreč iz danih prodlogov, da v komisiji ni niti enega Slovenca, pa čeprav živi v goriški občini dobršen del slovenskega prebivalstva, ki je gotovo prav tako kot ostali prebivalci zainteresirano nadelovanju gradbene komisije. Župan je odgovoril, s čitanjem pravilnika strokovnih združenj in je bila zatem diskusija zaključena.

Poleg zgoraj omenjenih članov so bili izvoljeni še ing. Attilio Bregant, ing. Giovanni Depicolzuane, ing. Ermanno Opieri, arhitekt Guglielmo Riavic, geometer Mario Bressan in tehnični izvedenec Zaccaria Lupieri.

Nato je občinski svet na tajni seji razpravljal o podelitvi nagrade županu in članom upravnega odbora. Seja je bila zaključena ob 20.30; prihodnja seja bo v soboto 27. t. m. ob 16. uri.

Seja pokrajinskega upravnega odbora

Na svoji zadnji seji je pokrajinski upravni odbor razpravljal o škodi, ki sta jo mraz in led povzročila na pokrajinskih cestah. Zaradi tega bodo potrebna posebna dela, za katera bodo stroški znašali 26 milijonov lir; 42.700.000 lir pa so odborniki določili za redna popravila pokrajinskih cest. Bilo je govora tudi o organiziranju posebnega odbora, ki bi v okviru pokrajine pripravil razstave živine, kar bi služilo v korist vsem. Upravni odbor je določil vsoto 4.240.000 lir za inštitute, ki spadajo pod pokrajinsko upravo. Člani pokrajinskega upravnega odbora so ob zaključku sklenili, da bo pokrajinska seja v začetku marca meseca.

Novi delovni centri

V kratkem bosta pričela delovati v našem mestu dva nova delovna centra za brezposelne za dobo 76 dni. Skupni stroški bodo znašali okrog 13 milijonov lir. Država bo za to prispevala 7.340.615 lir, ki so namenjene za plače delavcem; stroški za material, prevoze in drugo pa gredo na račun občine.

Delovna centra imata v načrtu dela za ureditev Ul. P. Diacono v delu med Ul. Mazzoni in Ul. Leoni, kjer gradijo stavbe za nove prostore gasilcev ter dela pri ureditvi ceste med Ul. Lungh'Isonzo in Ul. Montecucco.

Obvestilo kmetom glede vojne škode

Pokrajinska zveza neposrednih obdelovalcev zemlje, Ul. Roma 6, sporoča, da je pri svojih uradih ustanovila službo za brezplačno pomoč neposrednim obdelovalcem, ki so vojni oškodovanci. Služba je bila ustanovljena z namenom, da bo reševala in urejevala prošnje za dodelitev odškodnin in prispevkov, ki jih predvideva novi zakon štev. 968 iz dne 27. 12. 1953.

V ta namen obvešča vse vojne oškdovance, člane Zveze neposrednih obdelovalcev zemlje, da so po 7. členu omenjenega zakona še vedno veljavne že vložene prošnje, toda je dovoljena ponovna vložitev novih prošenj, in sicer do 15. aprila t. l.

Ako prizadeta stranka v roku 80 dni po uveljavitvi zakona ne izjavi finančni intendanci, da ima namen poskrbeti za ponovno vzpostavitev porušene alj poškodovane imovine, bodo pristojne oblasti smatrale, da se je odpovedala prispevku in bodo izplačale samo odškodnino.

Za potrebna pojasnila glede urejevanja prošenj za odškodnine, kakor tudi za prispevke, se interesenti lahko obrnejo na urade Pokrajinske zveze neposrednih obdelovalcev ali na njene urade v Krminu, Trg Libertas, v Gradiški, Ul. Bergamas, v Tržiču, Ul. Garibaldi 18.

Javni lokali odprti za pust

Zveza trgovcev goriške pokrajine sporoča, da za pust javni lokali lahko ostanejo odprti tudi čez noč. To velja za dneve od sobote do pustnega torka in sicer 27. in 28. februarja ter 1. in 2. marca.

Plesne prireditve pri „Zlatem pajku"

Za pustni čas bo v dvorani «Zlatega pajka», Korzo Verdi štev. 1, več plesnih večerov, na katere so toplo vabljeni Goričani in okoličani.

JUTRI bo «PLES DSAV» od 21. do 4. ure zjutraj. Na pustni torek pa bodo pri «Zlatem pajku» plesali kot vsako leto na ta dan.

V nedeljo 28. t. m. bo ples trajal od 17. do 20. ure in od 21. do 1. ure.

DEŽURNA LEKARNA: Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Urbani - Albanese, Ul. Rossini 1 - tel. 24-45.

KINO

CORSO. 16: «Mizar», barvni film, D. Adams in F. Silva.
VERDI. 17: «Eu dan na sovražnija», W. Chiari in S. Pampanini.
CENTRALE. 17: «Gangsterjev brlog», G. Raft in C. Grey.
VITTORIA. 17: «Cesta juga».
MODERNO. 17: «Ženska in tubila», F. Latimore in D. Spadaro.

Vozni red vlakov

ODHODI:

Proti Trstu: 0.24 (A.), 6.00 (A.), 7.23 (A.), 8.33 (A.), 10.04 (D.), 13.58 (A.), 15.50 (A.), 17.15 (DD.), 18.32 (A.)*, 20.17 (A.), 21.26 (D.).

Proti Vidmu: 4.33 (DD.), 5.32 (A.), 6.29 (A.), 7.57 (A.), 8.32 (DD.), 10.46 (A.), 13.59 (A.), 15.15 16.00 (A.)*, 17.13 (A.), 19.15 (A.), 20.36 (A.), 23.16 (D.).

PRIHODI:

Iz Trsta: 5.30 (A.), 6.24 (A.), 7.55 (D.), 8.22 (A.)*, 8.30 (DD.), 10.44 (A.), 13.55 (A.), 17.11 (A.), 19.10 (A.), 20.31 (A.), 23.14 (D.).

Iz Vidma: 0.23, (A.), 4.25 (D.), 6.08 (A.), 7.21 (A.), 8.39 (A.), 10.00 (D.), 13.56 (A.), 15.48 (A.), 17.10 (DD.), 18.08 (A.)*, 20.13 (A.), 21.24 (D.).

* Ne vozi ob nedeljah

Jutri 27. februarja 1954 bo v SOVODNJAH

velik kmečki ples v narodnih nošah

Najlepši par bo nagrajen z bogatim darilom.

Dobro založen bife s pristno briško kapljico. V plesnem prostoru bodo tudi mize.

Pričetek ob 20. uri.

Vse ljubitelje narodnih običajev vljudno vabimo.

ŠPORTNI DNEVNIK

NA LETOŠNJI JUBILEJNI PRIREDITVI SKOKOV NA 120-METRSKI SKAKALNICI

Birger Ruud, prvi junak Planice bo tudi med letošnjimi gosti

Poleg inozemskih skakalcev bodo prišli tudi razni strokovnjaki, kot n. pr. ing. Straumann iz Švice, poleg ing. Bloudka najboljši strokovnjak za skakalnice

Planica je postala slavna cez noč. Bilo je l. 1934 ko je Norvežan Birger Ruud tamkaj dosegel daljino skoka 92 m, kar se prej še nobenemu skakalcu nikjer na svetu ni posrečilo. Od tedaj je postalo ime Planice slavno v svetu. Birger Ruud pa je še dolgo let ostal nepremagljivi junak smučarskih skokov na premnogih mednarodnih prireditvah, med katerimi je bila tudi zimska olimpiada. Dolga leta je bil najpopularnejši tekmovalec na vseh velikih skakalnicah v svetu.

Te dni je prejel predsednig Smučarske zveze Slovenije dr. Danilo Dougan iz Norveške pismo naslednje vsebine:

«Za Vaše prijazno povabilo, da se udeležim jubileja Planice v dneh od 12. do 14. marca, se Vam prisrčno zahvaljujem. Zelo me je razveselilo in sporočam, da bom prišel. Prosim Vas, pozdravite gospoda dr. Dečmana in vse moje prijatelje v Ljubljani. Veselim se, da jih bom spet videl. S športnimi pozdravi Vaš Birger Ruud».

Tako bo na jubilejni planiški prireditvi poleg norveških skakalcev navzoč tudi junak Planice pred 20 leti.

Od znamenitih osebnosti smučarskega športa se je doslej prijavil tudi dr. inž. Straumann iz Švice, ki velja poleg inž. Bloudka za najboljšega strokovnjaka za smučarske skakalnice. Dr. inž. Straumann bo prinesel s seboj tudi posebne aparate za merjenje hitrosti skakalcev v zaletu in skoku. V Planici bo delal dr. inž. Straumann na vrhu 26 m visokega sodniškega stolpa.

Končno omenjamo še Carla J. Luthra, sivolasega nemškega strokovnjaka za skakalnice in priznanega publicista, ki bo tudi med častnimi gosti. Luther je bil že od vsega začetka prijatelj velike skakalnice v Planici in je zaslužen tudi za raziskavanje bloškega smucanja.

Glede tekmovalcev računajo, da jih bo skupno okrog 40. Vsak dan bodo izvedli po 3 do 4 polete, tako da bodo videli gledalci dnevno po 120 do 160 poletov. Doslej je zagotovljena udeležba norveških, švedskih, finskih, nemških, avstrijskih in francoskih tekmovalcev (poleg jugoslovanskih, seveda). Švicarji in Italijani še niso odgovorili negativno, pač pa so pisali, da čakajo na zvezne referente za skoke, ki se mudijo trenutno na Švedskem.

* * *

Na mednarodnih skakalnih tekmah v Celovcu je zmagal Avstrijec Bradl z 215,1 točke pred Kostnerjem in Planckom. Jugoslovan Gorišek je bil z 204.5 točkami šesti. V moštvenem plasmaju je bila Jugoslavija tretja.

SAH

Vasja Pirc v Kopru igral simultanko

Novi jugoslovanski državni prvak in šahovski velemojster Vasja Pirc je predsinočnim na povabilo šahovskega društva v Kopru igral v klubu Vojne uprave simultanko na 47 deskah. 36 partij je dobil, remiziral 8, 3 pa je izgubil. Na simultanki je najbolj presenetil dijak šestega razreda gimnazije v Kopru, Dekančan Šik Danilo, ki je prvi uspel zaključiti partijo v svojo korist. Uspešna sta bila še Omladič Ljubo in Erjavec Jožko.

Velemojster Pirc je izjavil, da je presenečen nad velikim zanimanjem v Kopru, saj je simultanko spremljalo okrog 600 gledalcev. Pohvalno se je tudi izrazil o napredku koprskih šahistov, s katerimi je igral simultanko že leta 1949, vendar pa so tokrat po njegovem igrali veliko bolje.

Torino-Bologna 0:1 (0:1)

TURIN, 25. — V današnji prvenstveni tekmi med Torinom in Bologno (ta tekma je bila pred časom odložena zaradi neuporabnosti igrišča) je zmagala Bologna 1:0 z golom, ki ga je dosegel že v 11' prvega polčasa mladi Bonafin, desna zveza. Kljub mnogim napadom Torino ni mogel izenačiti.

* * *

LONDON. — Moštvo Arsenala je premagalo nogometaše kluba Portugueza de Desportes iz Sao Paola s 7:1 (3:0).

* * *

BUENOS AIRES, 25. — Včeraj je dunajski Rapid premagal moštvo San Lorenzo z 5:3 (0:1).

PARIZ, 25. — V dvoboju 15 rund je Charles Humez po točkah premagal Clauda Milazza. Dvoboj je veljal za naslov francoskega prvaka srednje kategorije.

PLAVANJE

Rusi na 4x100 m nov rekord - 4' 19"

STOCKHOLM, 25. — Sovjetska plavalna štafeta 4 x 100 m je postavila nov svetovni rekord s časom 4'19". S tem so Rusi prekosili svoj rekord, ki so ga postavili še v letošnjem letu s 4'21"3. (Vmesni časi: hrbtno: Viktor Solovjev 1'05"8; prsno: Vladimir Minaškin 1'10"; metuljček: Peter Skripčenko 1'05"9; prosto: 57"2).

Na 100 m prsno pa je Minaškin postavil drugi svetovni rekord tega večera s časom 1'10"5, to je za pet desetink sekunde manj, kot je znašal rekord, ki ga je on sam postavil v preteklem letu.

ITALIJANSKO KOŠARKARSKO PRVENSTVO

Borlettijeva tekma rekordov

REZULTATI:

Junghans - Varese	51-47
Pavia - Triestina	56-36
Itala - Virtus	48-59
Gira - Roma	44-41
Borletti - Reyer	102-51
Goriziana - Benelli	42-55

Preteklo nedeljo ni bilo ničesar posebnega v tekmovanju za košarkarsko prvenstvo, če izvzamemo poraz Goriziane na domačem igrišču po Benelliju, ki pač ne spada v kategorijo, da bi bila njegova zmaga v Gorici nujna. Druga posebnost pretekle nedelje pa bi lahko bila tekma med Borlettijem in Reyerjem v Milanu, kjer je bilo postavljenih kup novih «rekordov», in sicer: največ točk skupaj — 151 (102:49); največ točk, ki jih je doseglo posamezno moštvo — Borletti 102; največ točk, doseženih v enem polčasu — Borletti 56; največ točk, ki jih je dosegel en sam italijanski igralec — Romanutti 44; (največ točk v italijanskem košarkarskem prvenstvu je kot posameznik dosegel Američan McKey s 46).

Ali je Goriziana obsojena na izpad? Nedeljska tekma je bila namreč važna, ker sta obe ekipi v nevarnosti. In zmagali so boljši. Goričani so skušali dati vse iz sebe, a opazili smo pomanjkljivo igro, ki ni zadovoljila. Kje je ona goriška ekipa, ki je vzbujala strah v začetku letošnjega prvenstva in ki je v lanskem prvenstvu tako dobro igrala? Kaj pa igralci? Zorzi doživlja že precej časa svojo krizo. Ni več tisti Zorzi, ki smo ga bili vajeni gledati v lanskem prvenstvu. Sedaj bi prav gotovo ne prišel več v državno reprezentanco in prav gotovo ne bi šel več na evropsko prvenstvo. Pri Goriziani je bil namreč on edini izredni igralec; ko je začel pešati on, je začelo moštvo izgubljati tekmo za tekmo, tudi najlažje. Goriziana pa je sedaj v nevarnosti, da izpade iz prve lige. Se vedno se namreč išče kandidat, ki bo poleg Itale (ta je skoro gotova) odjadral v nižjo kategorijo.

V nedeljo so gostje izkoristili že v začetku nekatere goriške napake in začeli takoj voditi. To vodstvo so obdržali do konca tekme. Vodili so ob zaključku polčasa, nato so povečali razdaljo kar na deset točk, dokler jih niso Goričani skoro ujeli, a v zadnjih minutah so zopet pritisnili in goriška ekipa je bila popolnoma zbegana. Gostje so lahko tako zmagali z visoko razliko. Kot smo že omenili, je Zorzi igral slabo. Boljši od njega je bil Rosa, odlikoval pa se je nad vsa pričakovanja mladi Sardanja, ki je sam dosegel 19 točk. Goriška obramba pa ni vzdržala napada gostov.

Triestina se je to nedeljo razmeroma slabo obnesla, čeprav ni bilo pričakovati, da bi v Paviji morala uspeti s pozitivnim rezultatom. Preseneča pa slab drugi polčas — 34:18, medtem ko je bil prvi 22:18.

Ostale tekme so se končale, kot je bilo pričakovati, čeprav je imela Gira z Romo mnogo posla.

LESTVICA:

Borletti	16	15	0	1	1063	786	30
Gira	16	14	0	2	905	795	28
Virtus	16	11	0	5	935	759	22
Triestina	15	8	1	6	857	885	17
Roma	16	8	0	8	815	778	16
Pavia	16	7	2	7	763	881	16
Junghans	16	7	1	8	704	806	15
Varese	16	6	0	10	878	859	12
Benelli	15	5	1	9	749	810	11
Goriziana	16	5	0	11	712	818	10
Reyer	15	4	1	10	723	815	9
Itala	15	1	0	14	702	873	2

Košarkarski tekmi Italija-Belgija (ženske) v Neaplju in Italija-Belgija (moški) v Milanu bosta sodila Jugoslovan Stefanović in Švicar Chuard

SVETOVNO SMUČARSKO PRVENSTVO

Malo snega na progah za alpske discipline

ARE, 25. — Pred začetkom svetovnega prvenstva v alpskih disciplinah predstavlja glavno zaskrbljenost organizatorjev proge pomanjkanje snega. Ponekod, zlasti v višjih legah, gledajo iz snega že gola tla, ki pa niti niso tako «nedolžna», temveč štrlijo iz tal tudi kamni. Komisiji za proge pomagajo švedski vojaki pri donašanju snega; delajo skoraj 24 ur na dan, vendar je to malone Sisifovo delo. Verjetno bodo omejili treninge na progah. Na progi za slalom so že prepovedali treninge. Tekmovalci bodo smeli samo peš s svojimi tehničnimi vodji pregledati progo in kočljiva mesta. Ta proga je skoraj popolnoma zaledenela in Avstrijci, ki so skoraj v enakih pogojih trenirali doma, ne prikrivajo da jim je tako všeč.

BOZEN, 25. — Hokejsko moštvo Bolzano je premagalo reprezentanco Dolomitov, sestavljeno iz najboljših igralcev iz Cortine in Auronza, z 9:2.

Rocky Castellani, prvi aspirant za svetovno prvenstvo srednje kategorije, je že drugič po točkah premagal Erniea Duranda. To je bil njun tretji dvoboj; prej sta zmagala vsak po enkrat.

Danes se bo pričelo prvenstvo v hokeju

STOCKHOLM, 25. — Jutri se bo pričelo še eno tekmovanje za svetovno prvenstvo, in sicer v hokeju na ledu. Zdi se, da se tudi pri tej panogi nagiba mnenje mnogih k Rusom v vprašanju, kdo je favorit. Rusi so prepričevalno premagali švedsko moštvo AIK, prej pa že doma Švico in ČSR, na Finskem pa že tudi Švedsko. Toda trener kanadskega moštva «Lyndhurst» je pa vendar prepričan, da bo njegovemu moštvu uspelo osvojiti svetovno prvenstvo. Dejal je, da vidi največjo oviro v sodnikih, ki po evropski navadi napačno ocenjujejo trdo igro Kanadčanov.

Vpisovanje v delovne centre

Pokrajinski urad za delo v Gorici obvešča interesente, da se bo prihodnji ponedeljek začelo vpisovanje delavcev v delovne centre, ki bodo v kratkem odprti v goriški občini. Interesenti naj se zglasijo na namestitvenem uradu v Gorici. Zglasijo se lahko vsi tisti delavci, ki so bili vpisani pri namestitvenem uradu do 20. februarja in imajo od 18 do 60 let Vpisovanje se zaključi dne 4. marca ob 12. uri.

Goriška prefektura javlja, da je bil z dekretom, ki ga je objavil Uradni list, razpisan natečaj s spričevali za mesta občinskega tajnika VII. in VIII. stopnje, ki bodo prideljena ko bo objavljena tekočajna lestvica. Rok za predložitev prošenj za udeležbo na natečaju zapade 60 dni po objavi v Uradnem listu.

DAROVI ZA PODPORNO DRUSTVO

Uslužbenci Kmečke banke so darovali 3.600 lir za Podporno društvo.

Beli vlak u Planico

DNE 14. MARCA 1954

ZA MEDNARODNO PRIREDITEV V SMUCARSKIH POLETIH NA 120-METRSKI SKAKALNICI.

Sodelujejo tekmovalci iz Švedske, Norveške, Finske, Nemčije, Avstrije, Švice, Francije, Amerike, Japonske in Jugoslavije.

Informacije in vpisovanje do 2. marca pri «ADRIA EXPRESS», Ul. F. Severo 5-b - telefon 29243.

Iz prijaznosti se vpisi vršijo tudi v Barkovljah pri Plesničarju Josipu, v Bazovici pri Mirku Pečarju, v Lonjerju pri Čač Mariji, v Nabrežini v kulturnem domu, na Opčinah pri Zlobec Zorki, na Proseku-Kontovelu pri Stoka Maruški, za Padriče, Gropado in Trebče vpisuje Anica Kralj, v Sv. Križu je vpisovanje pri Švabovih.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO — UREDNISTVO: ULICA MONTECCHI st. 6 III nad. — Telefon stevilka 93-808 in 94-638. — Postni predal 502 — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA st. 20 — Telefonska stevilka 37-338 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15 - 18 — Tel. 37-338 — Cene oglasov: Za vsak mm visine v sirini 1 stolpca trgovski 60, financno upravni 100, osmrtnice 90 lir — Za FLRJ za vsak mm sirine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 25.- din. — Tiska Tiskarski zavod ZTT — Podružn Gorica Ul. S. Pellico 1-II Tel 33-82 — Rokopisi se ne vracajo

NAROCNINA: Cona A: mesečna 350, četrtletna 900 polletna 1700, celoletna 3200 lir. Fed. ljud. repub. Jugoslavija: Izvod .0, mesečno 210 din. Postni tekoči račun za STO ZVU Založništvo tržaškega tiska Trst 11.5374 — Za FLRJ: Agencija demokratičnega inozem. tiska, Drž. založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928 tek. račun pri Narodni banki v Ljubljani 606 - 7 892 — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst